LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61832

11165

DARBININKAS

L. NR. 2. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 8, 1965 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Amerikos lietuviai katalikai kreipėsi į Šventą Tėvą

Amerikos lietuvių katalikų vardu lapkričio 15 buvo įteiktas Vatikane Šv. Tėvui Pauliui VI adresuotas raštas, kuriuo išdėstyta katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtis Lietuvoje ir prašoma Šv. Tėvo dėmesio, globos, paramos.

Raštas buvo pasirašytas Kunigų Vienybės, ALRK Federacijos, LRK Susivienijimo Amerikoje, Ateitininkų Federacijos, Lietuvos Vyčių, LK. Moterų Sąjungos.

Atsakymas buvo gautas Kunigų Vienybės pirmininko prel. Pr. Juro vardu per Apaštališkąjį Delegatą E. Vagnozzi. Gruodžio 29 rašte delegatas sako:

"Jo Šventenybės popiežiaus Pauliaus VI valstybės sekretariato pavestas, turiu malonę pareigą pranešti apie gavimą laiško, kurį drauge su kitais garbingais Amerikos lietuvių bendruomenės nariais jūs adresavote lapkričio 15 Šventajam Tėvui, reikšdami susirūpinimą žiauria Lietuvos Bažnyčios padėtimi.

Į tai atsakydamas, Valstybės Sekretorius man pavedė užtikrinti jus, kad Šventasis Sostas nesirengia sumažinti savo pastangų padėti Lietuvos katalikam jų kovoje dėl tikėjimo laisvės ir toliau darys viską, ką tik gali, palengvinti sunkiai persekiojimo naštai, kuri taip žiauriai slėgia šiuos taurius žmones.

Tuo pat metu betgi tektų suprasti, kad galimybės ir progos, įmanomos Šventajam Sostui, nėra neribotos. Nėra reikalo minėti, kad jei tik būtų įmanoma, Apaštališkasis Sostas būt pirmasis, kuris paremtų ir parodytų iniciatyvos priemonėm, kurias suminėjote savo laiške".

ARKIV. EGIDIO VAGNOZZI, Apaštališkasis Delegatas.

— **Vatikano susirinkimo** ketvirtoji ir paskutinė sesija prasidės rugsėjo 14. Kada baigsis nepaskelbta.

— **Kom. Kinija** sausio 6 paskelbė griežtą kaltinimą Indijai, kad jos kariuomenė peržengusi Kinijos sieną. Gal tai reakcija į tai, kad Indijos policija suėmė šimtus kinų agentų, atsiųstų į Indiją.

— **Konradas Adenaueris** sausio 5 atšventė 89 metus. Atrodo tvirtas ir juokais ar rimtai pasisakė statysiąs savo kandidatūrą į kanclerius.

POLITINIAI ŠŪVIAI IR KOKI BUS JŲ ATGARSIAI

Amerikos bičiulystė Maskvai, Indonezijos traukimasis iš J.T. ir Vietnamas — tai klausimai, kuriais tiriama opinija

Politinius šūvius paleido prezidentas Johnsonas, valstybės sekretorius Rusk, Indonezijos diktatorius Sukarno. Paleido ir laukia, koki bus atgarsiai.

JOHNSONO KVIETIMAS SOVIETŲ VADAM: entuziazmo nesulaukė

Prezidento Johnsono kalboje sausio 4 buvo netiesioginis kvietimas Sovietų naujiem vadam, kad jie atvyktų į Ameriką. Tokis pareiškimas spaudai davė progą aiškinti, kad **ir pats Johnsonas vyktų į Sovietus, jei būtų pakviestas.**

"Sovietų "Pravda" informavo apie Johnsono kvietimą. Tokią informaciją diplomatai laiko Sovietų susidomėjimu kvietimu. Anksčiau, kai pakvietė Anglijos min pirm. Wilsonas, tokio kvietimo viešai nebuvo net paskelbta. Tie patys diplomatai aiškina betgi, kad **jei Sovietų vadai ir palankiai į kvietimą žiūrės, tai jie nesiims jo tuojau vykdyti.** Sovietų vadai turi kitų darbų. Jiem dabar nebūtų ir patogu lankytis Amerikoje, nes tai gadintų jų santykius su kom. Kinija.

SUKARNO IŠĖJIMAS IŠ J. TAUTŲ: sulaukė nepritarimo

Sukarno apie savo išėjimą iš J. Tautų paskelbė gruodžio 30. Tačiau lig šiol oficialiai apie tai nėra pranešta J. Tautų gen. sekretoriui. **Sovietai** paragino Sukarno nesitraukti. **Kom. Kinija** žiūri palankiai į pasitraukimą. Vadinami **neutralieji** neigiamai vertina ir grasina net šalinti Sukarną iš neutraliųjų bloko. Jų nepritarimas suprantamas, nes J. Tautų organizacija niekas kitas tiek nesinaudoja dabartiniu metu kaip tie "neutralieji".

Nepasitenkinimas Sukarno planu pasitraukti tiek aštrus, kad leidžiami viešumoj gandai, kuriais nuvertinamas pats Sukarno asmeninis elgesys. Esą jis praleidžiąs vakarus puotose, už vieną vakarą sumokėdamas iki 4,000 dol. Sukarno dėl to ir nesigina. Tik jis aiškina, kad tai jam reikalinga atsikvėpti, kad nauja energija galėtų "kovoti prieš imperializmą".

RUSK OPTIMIZMAS DĖL DĖL VIETNAMO: juo netiki

Valstybės sekr. Dean Rusk pareiškė optimizmą, kad Vietnamas nugalės komunistus. Senatorius Morse po valstybės sekret. pareiškimo apie padėtį Vietname pasisakė esąs įtikintas, kad **"valstybės departamento programa Pietų Vietname bankrutavo".** Nuomonės labai skiriasi, bet vis atviriau pasakoma apie reikalą derėtis su kom. Kinija dėl Vietnamo neutralizavimo.

FULBRIGHTO ABEJONĖS DĖL PARAMOS: reikia ją SIAURINTI

Sen. J.W. Fulbrightas, užsienių kom. pirmininkas, sausio 5 komisijos diskusijose, kuriose dalyvavo ir valstybės sekretorius, siūlė apsvarstyti, **ar verta duoti paramą valstybėm kurios degina amerikiečių skaitykl**as. Vardų nesuminėjo, bet toki naujausi įvykiai buvo Indonezijoje ir Egipte. Atrodo, kad amerikiečių kantrybė prieina ribas akivaizdoje akiplėšiškumo.

Tai vis nuomonės tyrimas ir jos organizavimas, po kurio paskiau ateina jau veiksmai.

DU KANCLERIAI — K. Adenaueriui sausio 5 suėjo 89 metai.

Sovietai atsakė kaltinimais

Prezidento Johnsono kalba susilaukė Izvestijų sausio 6 kritikos. Esą prezidentas tik žodžiais siekiąs taikos. Darbais prieštaraująs žodžiam — leidžia toliau tęsti "agresiją" Vietname. Kritikavo taip pat politiką Afrikoje ir lotynų Amerikoje — ji kliudanti tautų "išsilaisvinimą".

Nei Izvestija nei Pravda nepasisakė nuomonės dėl kvietimo sovietų vadam atsilankyti Ameriką.

Lenkijos kardinolas kaltina valdžią

Lenkijos kardinolas Wyszynskis sausio 6 Varšuvos katedroje kaltino vyriausybę, kad ji griebiasi "blogiausių kapitalistinių tradicijų" darbo žmonėm išnaudoti, įsakydama dirbti per Tris Karalius, kurie Lenkijoje visada buvo švenčiami.

VOLGOS VOKIEČIŲ LIKIMAS

Sovietai sausio 5 paskelbė, kad reabilituoja Volgos vokiečius, kuriuos 1941 Stalinas paskelbė Hitlerio koliaborantais ir deportavo į Sibirą drauge su Krimo totoriais, kalmukais ir kt. Stalino kaltinimus atšaukė, bet grįžti į Volgos gyventąsias vietas neleido — jose jau kiti gyvena.

Vokiečių 27,000 buvo pakviesti į Volgos sritį 1760 Katerinos. 1941 jų buvo jau 1,600,000. Surašymas 1959 visoje Sovietų Sąjungoje rado 1,6 mil. vokiečių.

— **Malaysia** sausio 6 kreipėsi į J. Tautas pagalbos nuo Indonezijos agresijos.

— **Milano** garsioji katedra sausio 6 paskelbta baigta statyti. Statybos darbai buvo pradėti tik prieš ... 567 metus.

— **Vietname** per 1964 metus žuvo 136 amerikiečiai sužeista 1,022, dingo 11. Nuo 1961 iki 62 žuvo tik 32, jau 1963 — 76.

PLANAI AR TIK NORAI: Johnsono ateitis ... Nixono sąjunga su Goldwateriu ... Oswaldas iš naujo

Iš spaudos, į kurią atkreipė dėmesį skaitytojai.

"National Enquirer" skelbia, kad LBJ pakeis atstovą J. Tautose — A. Stevensonas būsiąs atleistas, ir jo vietoj ateis Dean Rusk, o valstybės sekretorium tapsiąs sen. Fulbrightas. Rusk sunkiai sutaria su Kongresu, o Fulbrightui atėjus į valstybės departamentą, LBJ neturėsiąs su Kongresu jokio sunkumo.

LBJ per tuos ketverius metus siekia pastatyti visur savo žmones. Kada turės patikimą aparatą, tada atsisakys ir Kennedy kulto. Tada ir 1968 rinkimuose kandidatai į viceprezidentus nebūsią nei Kennedy nei Humphrey.

POETAS CARL SANDBURG, sulaukęs sausio 6 87 metų.

Nixonas-Goldwateris?

Sausio 20 bus sprendžiamas respublikonų vadovybės klausimas, kuriame svarbiausia, ar Burch liks tautinio komiteto pirmininku. Tas pats laikraštis skelbia, kad Nixonas ir Goldwateris esą slapta sutarę bendradarbiauti iki 1968. Dėl to Nixonas paremsiąs ir Burch. Tai žinodamas, Eisenhoweris į šį ginčą nenoris kištis.

Dėl Warreno raporto

"Suncoast News" atnaujino aštrų kaltinimą, kad Warreno komisijos raporte esą daug nutylėjimų. Mini kongresmano Pillion, N.Y. r., pareiškimą, kad Warreno komisija turėjo laikytis valstybės departamento direktyvų neskelbti, kas keltų nepasitenkinimą Sovietų Sąjunga bei jos infiltracija tarp amerikiečių. Laikraštis kaltina, kad raportas nerodo Oswaldo santykių su KGB. O toki santykiai buvę. Kai Oswaldas buvo atsiųstas į Minską, jam mokėjo algos per įstaigą 700 rublių mėnesiui, o kitus 700 davė jam KGB. Jo žmona Marina buvusi komjaunuolė, MVD pulkininko duktė.

"Enquirer" skelbia, kad Ohio d. Frank Lausche reikalaus Kongreso komisijos atnaujinti Oswaldo tyrimą, labiausiai, kokiu būdu jis galėjo būti grąžintas į Ameriką, kada jau jis buvo atsisakęs Amerikos pilietybės.

Tos visos žinios tenka imti atsargiai, nes spauda paskelbia ne tik įvykusius ar vykstančius faktus, bet dažnai ir sugestijas, kad toki faktai būtų.

— **Jungt. Tautos** banke turi 9 mil. dol., o sausio mokėjimam reikia 13 mil.

Raudonos Kinijos agentai Amerikoj

Amerikoje gali gauti, kiek tik nori, kom. Kinijos propagandinės literatūros prieš Ameriką, informuoja Victor Riesel (Journal American). New Yorke yra trys knygynai, San Francisco vienas knygynas, kurie atstovauja komunistinės Kinijos leidyklom. Jie oficialiai yra įsiregistravę kaip tų svetimų valstybių agentai. Per šiuos knygynus Kinijos Komunistai platina savo literatūrą, skirtą ypačiai jaunimui. Daugely tos literatūros puolama Amerikos politika Vietname, raginamas jaunimas rengti taikos demonstracijas didžiųjų miestų gatvėse. Po tokių demonstracijų jau daromi vaizdai, kaip Amerikos jaunimas demonstruoja, kaip žiauriai jis policijos persekiojamas. Literatūra su tais vaizdais jau demonstruojama pačioje Kinijoje ar Azijoje apskritai, kad padarąsintų, jog ir Amerikos jaunimas eina iš vien su Kinija.

Ironiškiausia, sako Riesel, yra tai, kad **Amerikos jokia literatūra negali pasirodyti Kinijoje. Už amerikinės literatūros turėjimą skirta yra mirties bausmė.**

AMERIKOS KELIAS ATGAL?

Įkaitintoje atmosferoje Amerikos politika vertinama kaip traukimasis iš Azijos ir Afrikos prieš augančią kom. Kiniją

Vietnamo klausimas svarstytas Senate ir Atstovų Rūmuose. Vienos minties tarp Kongreso narių nėra. Nėra bendro apsisprendimo bei pasiryžimo Amerikoje. Spauda tai ima dramatizuoti.

Senatorių balsų choras, rašo Journal American, siūlo trauktis iš Vietnamo džiunglių. Prezidentas neapsisprendęs nei pasitraukti nei daugiau angažuotis. Pereitą savaitę jis vetavęs kariuomenės iniciatyvą bombarduoti šiaurės Vietnamo karinius taikinius kaip atsiteisimą už bombą amerikiečių būstinėje Saigone. Prezidento nesusižavėjimas įsipareigojimais duodąs suprasti kom. Kinijai, kad J. Valstybės esančios pribrendusios būti išstumtos iš Pietų Azijos. Vietnamas taip gundąs komunistinę Kiniją imtis avantiūros, kaip jos ėmėsi Sovietai Berlyne, Korejoje, Kuboje.

•

To paties laikraščio kolumnistas W.F. Buckley, Jr. vertina, kad ta politika, kurią parodė 1964 metai Vietname, esanti reiškiama ir kitose pozicijose. Tai esanti **laissez-faire politika,** nesidomėjimas, nesikišimas: tegul pasaulis sau žinosi. Šią politiką stengiasi pateisinti ideologai. Vienas tokis teisintojas buvęs sen. **Fulbrightas,** kuris pereitą pavasarį ragino palikti Kubą savo likimui, nes iš ten pavojaus Amerikai nesą. Antras teisintojas esąs **W. Lippmannas,** kuris metų pabaigoje ragino pasitraukti iš Vietnamo, nes mes neturį reikalo rūpintis Azija; užtenka rūpesčio Amerikos kontinentu ir Europa. Trečias teisintojas — **N. Y. Times,** kuris ragino nesikišti į Kongą, nes tai kongiečių reikalas, ne vakariečių.

Tai vis esanti propaganda už **traukimosi politiką.** Kaip toli truktis? Per 90 mylių nuo Amerikos krantų? Taip klausimą keldamas, laikraštis nurodo atsakymo laukti iš sen. Fulbrighto ... Šią traukimosi ir susitraukimo politikos kryptį 1965 metais spausią Americans for Democratic Action.

•

Prezidento kalboje sausio 4 labiausiai buvo pabrėžtas Amerikos siekimas bendradarbiauti su Sovietais. Veržimasis į vienybę su Maskva darosi suprantamas, jei teisingai yra aptarta Amerikos politika kaip noras trauktis nuo atsakingumo Azijoje ir Afrikoje. **Vienybė su Maskva pirmiausia turėtų saugoti nuo to, kuris daugiausia ekspansijos šiuo metu ima rodyti — nuo kom. Kinijos.** Siūlomasi į vienybę su Maskva, nes kom. Kinija esanti bendras priešas — ji siekia pirmiausia ekspansijos Azijoje žemėse, kurias gina Amerika, o toliau ir žemėse, kurias valdo Sovietai.

Jei Amerika nuoširdžiai tokios vienybės ieško, tai dėmesio vertas Sovietų santūrumas. Jie nesiskubina čiupti prezidento Johnsono ištiestos rankos. Jie neturi intereso pasisakyti šiuo tarpu prieš kom. Kiniją, nors turi didelio intereso išplėsti prekybą su Amerika kuo palankiausiais kreditais.

Belieka tad stebėti katro naudai tas bendradarbiavimas plėtosis.

J. W. FULBRIGHTAS, senato užsienių komisijos pirmininkas, apie kurį vėl gausiau kalbama.

"Golos" Amerikoj, "Variagas" Vilniuj

New Yorke kai kurie lietuviai, kurie gaudavo paštu lietuviškai rašytą **Tėvynės balsą** metų pabaigoje pradėjo gauti rusiškai rašyto **Golos rodiny** priedą **Otčizna.**

Tiek **Golos rodiny,** tiek **Tėvynės balsa**s yra leidžiami to paties Maskvoje sudaryto "komiteto kultūriniam ryšiam su tautiečiais užsieniuose". Tas pats ir jų platinimo adresas—iš rytų Berlyno.

Siuntimas užsienio lietuviam rusiško "Goloso ..." sutapo su šiemet rengiamu okupacijos sukakties minėjimu.

Pačioje Lietuvoje daroma panašiai su dainų šventės repertuaru tai okupacinei sukakčiai minėti. Choram yra išsiuntinėtas "Variago" žuvimas — "rusų liaudies daina, harmonizuota A. Sviešnikovo". Chorai turi išmokti tą rusišką tekstą, kuriame pasakojama, kaip rusų laivas "Variagas" kovėsi, buvo sužalotas ir tada pats drauge su kitu laivu "Korejiečiu" nuskandino už "rusų tautos garbę".

Carinės Rusijos okupacijos metais lietuviai tebuvo verčiami rusiškai giedoti Rusijos himną (Bože, caria chrani ...), bet į koncertų programą nebuvo verčiami dėti 'variagų' ar kitokio rusiško repertuaro. Sovietinis rusinimas yra įžūlesnis.

Lietuvių chorai giedodami ir lietuviai klausydami, gal tikrai rusiško "variago" bus sužavėti visu nuoširdumu palinkėti, kad ir **dabartiniai sovietiniai vadai susilauktų tokios pat garbės— patys nusiskandintų su visu okupaciniu bei kolonizaciniu rusifikacijos režimu.**

STREIKAI 1964

Streikai padarė nuostolių 1964 daugiau nei kitais metais. Streikavo 1.6 mil. darbininkų. Tai 650,000 daugiau nei 1963.

Didžiausias streikas buvo automobilių unijų prieš General Motors — 250,000 darbininkų 6 savaites.

Viso buvo prarasta 23 mil. darbo dienų. Automobilių pramonėj beveik trečdalis viso darbo laiko.

— **Prancūzijos** socialistai ir komunistai tariasi eiti bendru sąrašu kovo mėn. savivaldybių rinkimuose, kad nugalėtų degaullistus.

— **Kuba** sausio 5 paskelbė sudariusi prekybos sutartį su kom. Kinija bendrai kovai "prieš Amerikos imperializmą".

— **Prancūzijos** informacijos ministeris Peyrefitte šią savaitę vyksta į Maskvą. Jis bus oficialus svečias ir tarsis dėl bendradarbiavimo radijo televizijos srity.

— **New Yorkas** sausio 5 atleido 5,398 socialinės globos tarnautojus, kurie nuo sausio 4 streikuoja dėl didesnio atlyginimo.

Komitetas antiamerikinei veiklai vėl puolamas

Washingtono laikraštis **"Post"** 1964.12.6 paskelbė, kad "100 konstitucinės teisės autoritetų" daugiausia tai įvairių universitetų profesoriai, įteikė Atstovų Rūmam peticiją, kad komitetas priešamerikinei veiklai tirti būtų panaikintas, jo surinkta medžiaga perduota archyvam be teisės skelbti per 50 metų.

"Human Events" 1964.12.26 paskelbė, kas tie profesoriai ir kas juos organizavo pasirašyti peticiją. Tai specialus komitetas kovai prieš kongresinį komitetą priešamerikinei veiklai tirti. To specialaus komiteto organizatorius ir dabar vykdomasis direktorius yra Frank Wilkinson, kuris 1962.4.25 Los Angeles apklausinėjime liudininkų buvo nurodomas esąs komunistų partijos narys, o jis pats pasinaudojo penktuoju papildu. Jo komitete 7 nariai jau išaiškinti esą taip pat komunistai.

Komiteto nariam buvo pavesta verbuoti šalininkus kovai prieš kongresinį komitetą. Tarp tokių kongresinio komiteto priešininkų pasirodė esąs ir negrų pilietinių teisių kovotojas Martin Luther King.

Lig šiol kova prieš kongresinį komitetą nerado Kongreso pritarimo. Daugiausia šalininkų tarp kongresmanų kovotojai prieš komitetą buvo suradę 1963 — viso 20 asmenų. Jų pavardės įsidėmėtinos: Ashley, Brown, Diggs, Dingell, Duncan, Edwards, Farbstein, Frazer, Gill, Gonzalez, Green, Wastenmeier, Multer, Nedzi, O'Hara, Roosevelt, Rosenthal, Roybal, Ryan, Stuebler. Visi demokratai iš įvairių valstybių.

Šiemet, tikisi, daugiau būsią prieš komitetą, nes kairiųjų liberalų pagausėjo. Kovai prieš komitetą vadovausią tarp kongresmanų James Roosevelt (Calif. d.) ir John Lindsay (N. Y. r.).

"American Opinion" rugsėjo mėn. paskelbė Martin Dies, kuris 7 metus buvo pirmininkas komiteto priešamerikinei veiklai tirti, pareiškimą apie jo patirtį su stambiausiais finansininkais:

"Aš, atsimenu, buvau pakviestas susitikti su grupe labai įžymių ir turtingų žydų Waldorf-Astoria viešbuty pasikalbėti su jais apie nacizmą Jungtinėse Valstybėse. Susirinkimas nebuvo garsinamas. Jame buvo kai kurie iš pačių turtingiausių Amerikos finansininkų. Aš jiem kalbėjau, kad esu pasiryžęs susekti ir iškelti aikštėn kiekvieną nacinę ar fašistinę grupę mūsų krašte ir kiekvieną antisemitinę organizaciją, kuri turi ryšio su Vokietija ar Italija . . ."

"Kai išaiškinau šiem asmenim, kad esu pasiryžęs ištirti komunizmą su tokiu pat griežtumu kaip ir nacizmą, jų entuziazmas nebuvo didelis . . Jie tikėjo, kad Rusija pagrindinis nacinės Vokietijos priešininkas, ir jie nematė pagrindo komunizmui tirti.

"Kai susirinkimas buvo pertrauktas, asmuo, kuris buvo mane pakvietęs čia kalbėti, man pasakė, kad jei aš apribosiu savo tyrinėjimą nacizmu ir antisemitizmu, aš galiu būti užtikrintas neribota pinigine parama. Man nebuvo jokios abejonės, kad galiu susidaryti keletą milijonų tuo vienu tyrimo apsiribojimu. Iš tikrųjų, kaip tai dažnai sakiau, Mr. H. B. Swope mane buvo pakvietęs savo ofisan ir kvietęs vadovauti antinacinei organizacijai J. Valstybėse, kuri, kaip jis užtikrino, mane aprūpins neribotom sumom ir laikraščių bei radijo stočių daugumos parama. Jis sakė, kad jeigu aš nesutiksiu, Rooseveltas pasiryžęs mane sunaikinti. Žinia, aš negalėjau su tuo sutikti ir tai jam pasakiau. Netrukus Rooseveltas ėmėsi priemonių prieš mane, ir visa F.D.R. žinioje esanti galybė buvo pavartota pasikasti po manim ir po komitetu priešamerikinei veiklai".

Kas jo priešininkai dabarty ir ateity

Journal American sausio 4 vedamajame: "Mes rimčiausiai tikime ir su įsitikinimu spėjame, kad Atstovų Rūmai atmes šį sąjūdį" (prieš kongresinį komitetą). Laikraštis priminė, kad pasipriešinimas atsirado nuo pat komiteto įsteigimo dienos — 1945 sausio 3. Pasipriešinimas veikė ir prieš komiteto pirmataką, minėto Martin Dies vadovautą komitetą, sukurtą 1938. Daugiausia prieš Dies komitetą ir prieš dabartinį komitetą varosi komunistai. Tačiau viešoji opinija didele persvara pasisakanti už komiteto veiklą. Jei jo nebūtų, tai subversinė veikla gautų laisvas rankas prieš Amerikos interesus.

Taip rašo Journal American. Tačiau prieš kongresinį komitetą pasisako ne tik komunistai. **N.Y. Times** sausio 4 vedamajame pasisakė taip pat už komiteto panaikinimą. "Jis nereikalingas, nepatikimas, iš esmės priešingas konstitucijai". Tai nuomonė redakcijos, kurios štabe tas komitetas buvo taip pat išaiškinęs eilę komunistų ar jų simpatikų, kurios bendradarbiai varė propagandą už Kinijos atidavimą komunistam, už Kubos atidavimą Castrui. Buvo populiari ironija apie Castro: "I got my job through The New York Times".

DANIEL McDONALD — plieno unijos prezidentas.

WALTER REUTHER — automašinų unijos prezidentas.

UNIJOS IR LBJ: bendradarbiavimas ar įtampa

Unijų didieji vadai, kaip informuoja "National Enquires", esą aliarmuoti, šiuo metu dėl santykių su prezidentu. Prezidentas pareiškęs privačiai, kad neremsiąs unijų programos pakelti algas ir nustatyti 35 valandų savaitę. Prezidentas, priešingai, reikalausiąs, kad unijos paremtų prezidento programą, kurios ribose būtų išlaikomi ir atlyginimai, norint išvengti infliacijos.

Unijų vadai buvo jautęsi galį vyriausybei padiktuoti. Ir rinkimų metu diktavę. Demokratų konvencijos metu. **George Meany atsilankęs į Baltuosius Rūmus ir reikalavęs, kad Johnsonas prisiimtų H. H. Humphrey į viceprezidentus; kitaip grasino, kad drauge su Reutheriu paremsiąs Kennedy, o unijų kontroliuojami apie 500 balsų galį būti lemiantieji.** Johnsonas reikalavimą patenkinęs, bet grasinimo nepamiršęs.

Unijų vadai aliarmuoti ir dėl vidaus priežasčių. Plieno unijų prezidentas McDonald susilaukė sukilimo unijos viduje. Reutherio didžiausias priešas esąs vėžys, Meany priešas — jo 70m. amžius, dėl kurio ima kelti galvas prieš jį jaunesni, kurie taip pat nori pabūti valdžioje. Tie jaunesnieji unijose siekia, kad senatas imtųsi tirti piniginę padėtį. Esą plieno unijose išleista ne unijos reikalam pora milijonų.

Rezoliucijos turi būti įneštos iš naujo

Los Angeles, Calif. — Rezoliucijoms Lietuvos laisvinimo reikalu, kurios buvo įneštos praėjusiame Kongrese (88th Congress), turi būti iš naujo įneštos šiame Kongrese (89th Congress), kai jis susirinks savo pirmai sesijai sausio mėnesio pradžioje.

Visi geros valios lietuviai yra kviečiami parašyti po trumpą laiškutį savo senatoriams ir kongresmanams, jei tik jie rezoliucijas buvo įnešę 1963 ar 1964 metais. Laiško turinys galėtų būti maždaug toks:

The Honorable (senatoriaus ar kongresm. vardas ir pavardė)

House (ar Senate) Office Building

Washington 25, D. C.

My Dear Representative (ar — Senator):

Needless to say, I am very grateful to you for the resolution, concerning the Baltic States, that you introduced in the 88th Congress. Since this resolution was not adopted by the 88th Congress, I ask you kindly to reintroduce it in the 89th Congress at your earliest convenience. Thank you.

Sincerely, (Parašas)

Šie laiškučiai rašytini tik buvusiems rezoliucijų autoriams. Turime juos paspausti, kad jie tai padarytų kaip galima greičiau. Be abejo, bus dedama pastangų išgauti kiek galima daugiau naujų rezoliucijų iš kitų legislatorių, kurie praeityje rezoliucijų nebuvo įnešę. -it.

— **Rezoliucijoms Remti Komiteto** biuletenio (News Bulletin) naujas numeris (V-1) išsiuntinėjamas šiomis dienomis komiteto nariams, rėmėjams ir visiems tiems, kurie yra davę savo adresą. Biuletenis siuntinėjamas nemokamai. Rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, Calif., 90007.

ŽIEMA Europos Alpėse. Nuotr. V. Maželio.

Kiek Sovietų Rusija yra dar atsilikusi nuo JAV?

Chruščiovas, besigirdamas, kad Ameriką pavys ir pralenks, 'dingo kaip į vandenį', anot vieno laiško iš Lietuvos. Jo buvusiem draugam, kurie savo vadeivą išspyrė, liko sunkus uždavinys, kai palygini, kiek laiko dirba Rusijos darbininkas ir kiek Amerikos. Štai paskutiniai daviniai, skelbiami JAV Darbo Departamento (U.S. Dept. of Labor):

Vienam svarui bulvių Amerikoj darbininkas dirba 1,5 minutės, Rusijoj — 6 min. Svarui cukraus Amerikoj 3 min., Rusijoje — 54, Svarui duonos Amerikoj 6 min., Rusijoj — 36. Vienai kvortai pieno Amerikoje 7 min., Rusijoje — 36. Svarui sviesto Amerikoje 19 min. Rusijoje — 210. Svarui mėsos (jautienos) Amerikoje 19 min., Rusijoj — 90. Vyriškiem marškiniam (medvilnės, cotton) Amerikoje 75 min., Rusijoje — 780. Moteriškiem batukam Amerikoje 315 min., Rusijoje — 3,060. Vyriškiem batam Amerikoje 420 min., Rusijoje —3240. Vyriškai vilnonei eilutei (wool suit) Amerikoje 1,380 min., Rusijoje — 14,640.

Iš čia seka išvada: **kuo ilgiau darbininkas dirba, kad gautų jam būtinai reikalingą maistą ir apdarą, tuo daugiau jis yra darbdavio išnaudojamas.** Rusijoje gi darbdaviu yra pati valstybė, kuri tariasi esanti 'proletarų', ne kapitalistų valstybė. Deja, gyvenimo faktai rodo visai ką kitą.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas bus kitais metais

Į Naujuosius Metus

Pagyvėjus ryšiam su paskirų kraštų lietuvių bendruomenių vadovybėmis, ryškiau matyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės siekimų ir dirbamo darbo visuma. Malonu pastebėti, kad Bendruomenė, prigydama ir giliau leisdama į gyvenimą savo šaknis, vis plačiau ir drąsiau imasi Lietuvos laisvinimo, lituanistinio švietimo, tautinės kultūros ir kt. darbų, arba šiuos darbus ji pati atlikdama, arba patalkindama, arba koordinuodama ir t.t. Naujųjų Metų proga PLB Valdyba nuoširdžiai linki visų kraštų lietuvių bendruomenių darbuotojam ir toliau ryžtingai bei ištvermingai eiti Lietuvių Chartos rodomu keliu, vedančiu į Lietuvos laisvę ir tautinės gyvybės išlaikymą, ir dėkoja visiem tiem, kurie prisiminė ją, jos pirmininką J. Bačiūną ir kitus narius savo sveikinimuose bei linkėjimuose.

Lietuvių Jaunimo Kongresas

PLB Valdyba, 1964 gruodžio 11 posėdy susipažinusi su atėjusiais siūlymais, sugestijomis, ir viešumoj besireiškiančiomis nuotaikomis, pasiremdama Tabor Farmos 1964 rugsėjo 19-20 pasitarimų išvadomis, nutarė: 1. pasaulio lietuvių jaunimo kongreso laiką ir vietą derinti su 1966 m. įvykstančia trečiąja JAV ir Kanados lietuvių švente, 2. 1966 metus skelbti pasaulio lietuvių jaunimo metais, 3. artimiausiu laiku sudaryti pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo komitetą.

Lituanistinio švietimo tyrimų centras

PLB Valdyba, iš savo nario A. Mikulskio pranešimo ir gautų raštų susipažinusi su Chicagos lituanistinių mokyklų mokytojų konferencijos iškeltu lituanistinio švietimo tyrimų centro sudarymo siūlymu, 1964 gruodžio 11 posėdy priėjo prie tokių išvadų: 1. toks centras esamomis sąlygomis labai reikalingas, 2. bet centras, kaip atskira lituanistinio švietimo institucija, nesteigtinas, 3. centro funkcijos pavestinos jau esamai kuriai nors lituanistinio švietimo institucijai, dėl to pasitariant su paskirų kraštų lietuvių bendruomenių vadovybėmis.

'Pasaulio Lietuvio' vajus

PLB Baldyba leidžia 'Pasaulio Lietuvį', kuriam skiriamas uždavinys būti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jungiamuoju, orientuojamuoju ir informuoju balsu. Valdyba nori, kad jis galėtų vis geriau ir pasiekti lietuvius visuose laisvojo pasaulio kraštuose.

Šiam tikslui PLB Valdybos pirmininkas J. Bačiūnas švenčių proga paskelbė 'Pasaulio Lietuvio' parėmimo vajų. Išsiųstuoju raštu, jis kreipėsi: "PLB Valdyba ateinantiem metam 'Pasaulio Lietuvio' prenumeratą nustatė du doleriu. Ši suma, tikimės, niekam nebus per didelė. Tačiau, kad Valdyba galėtų sėkmingiau uždavinius vykdyti ir minėtą biuletenį paversti dvasiniu viso pasaulio lietuvių jungėju, mes drįstame iš Jūsų prašyti vienkartinės nors ir mažiausios papildomos aukos. Taip pat kviečiame būti 'Pasaulio Lietuvio' ir Bendruomenės rėmėjais. Tokiu laikysime kiekvieną, paaukojusį ne mažiau kaip dešimtį dolerių".

Dr. Nasvytis į P. Ameriką

1965 vasario 18-22 Sao Paulo mieste, Brazilijoje, įvyksta trečiasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas. Atsiliepdama į kvietimą, PLB Valdyba 1964 gruodžio 11 posėdy savo atstovu į kongresą išrinko vicepirm. visuomeniniam reikalam dr. Algirdą Nasvytį. **VI-ja**

JAV ARMIJOS kapelionas, maj. di Benedetto, įteikia JAV karių auką Vasario 16 gimnazijos direktoriui kun. Br. Liubinui per Kalėdų eglutės iškilmes.

Žvėriškus gyvename laikus

Laikas, kurį išreiškiame dienomis ir metais, nėra nei piktas nei geras. Piktas ar geras tėra žmogus, nuo kurio priklauso, ar gyvenama vadinamais gerais laikais ar sunkiais, nes tiktai žmogus žmogui tegali padėti arba pakenkti. Net ir didelės gamtos katastrofos negali pridaryti tiek eibių, kad bendra visų talka negalėtų nelaimingiem padėti. Visos žmonijos bendrom pastangom galima būtų žymiai sumažinti skurdą, apsiginti nuo bado ir ligų. Laikai visada galėtų būti geri ar bent žymiai geresni, jei būtų geri žmonės. Suprantama, nebūtų visai išvengta kančios ir nelaimės, kuri atskirus žmones ištinka. Žmonės nėra visai laisvi nuo kentėjimų.

'Visas sutvėrimas vaitoja ir kenčia skausmus iki šiolei' — pastebima Šv. Rašte. Tokia yra žmogiškoji lemtis. Tačiau ir su tokia neišvengiamybe lengviau gyventi gerais, taikiais ir ramiais laikais. Tuo tarpu gyvename žvėriškus laikus.

★

Žvėris yra imamas ženklui— išreikšti baisiam, gyvuliškam, nežmoniškam veiksmui, nes kiekvieną supurto, pavyzdžiui, kruvini krokodilo dantys. O iš tikrųjų plėšrūs tėra žmonės, ne gyvuliai. Gyvuliai puola ir drasko tada, kai nori ėsti arba ginasi nuo pavojaus. Tai jų prigimties akstinas. Antai, jautis dūksta, putoja ir badosi, kada jis erzinamas ir varstomas strėlėmis, kad nukrauju tų. Jei tokiam gyvuliui pasitaiko savo žudiką pamauti ant ragų, tai žmogaus kaltė, ne guvulio. Kaltė ir tų žiūrovų, kurie susirinkę kruvinajai pramogai klykia ir džiūgauja, kad jautis nusibaigė. Gyvuliai su žmonėmis tokių spektaklių netaiso. Savo malonumui, pykčiui ar kerštui ne žmogaus nei kito gyvio nežudo. Sąmoningai žudo ir kerštuoja tiktai žmonės.

★

Žemėje pirmas žmogaus kraują praliejo ne koks galvijas, bet pats žmogus. Brolis nudu obė brolį ne savo gyvybės apsaugai ir ne dėl duonos kąsnio, bet dėl pagiežos. Gerai suprato, kad darė piktą, nes savo kaltę dengė pasiteisinimu: negi aš savo brolio sargas? Čia yra esminis skirtumas tarp žvėries ir žmogaus. Žvėris neturi supratimo, kas pikta ar gera, nei laisvo pasirinkimo; jis verčiamas elgis taip, kaip jo prigimtis spiria. Žmogus supranta blogį, apsisprendžia daryti piktą ir daro. Užtat žmogus gali būti ir būna žvėriškesnis už žvėrį, pasiutęs savo kerštą siautulyje, savo pagiežoje. Jei susidaro tokių žmonių valdžios sistema, tai darosi neramūs ir sunkūs laikai, kol toji pabaisa praeina.

★

Mūsų laikai, galima sakyti, yra pažymėti žvėries ženklu. Kada gi buvo daugiau kalėjimų, kacetų, vergų stovyklų, trėmimų, persekiojimo, teroro, masinio žmonių žudymo, jei ne nuo bolševikų revoliucijos pradrios Rusijoje? Kada ir kur viso pasaulio akivaizdoje buvo kaltinami tie, kurie gelbėjo įkaitus iš krokodilo nasrų? Jeigu Jungtinėse Tautose atsiranda visa grupė valstybių, kurios įkaitų kankinimą ir žudymą laiko geru dalyku, o gelbėjimą — 'nusikaltimu', tai ko dar reikia, kad žmonės suprastų: Kas žvėries negarbins, bus užmuštas (Apr. 13,15). Gi koks sužvėrėjęs žmogus dabar pasaulyje siautėja ir kerštauja, po pusės šimto metų patyrimo turėtų būti visiem aišku.

DAR VIENOS VIENYBĖS REIKALAIS

Metus pradėti tinka nuo savų reikalų — nuo spaudos, kurios vienybės su visuomene ir jos organizacijom reikalas iškilo pereitų metų pabaigoje.

REIKIA TALKOS:

Drauge gruodžio 12 Pr. Gr. vedamajame kreipė dėmesį į spaudos talką politinėm bei kulturinėm organizacijoms ir tokios pat talkos, bendradarbiavimo reikalavo iš jų spaudos:

"Kai kuris nors visuomeninis, politinis ar klutūrinis veiksnys pasiskardena spaudoje tik tada, kai rengia kokią metinę šventę ar kai jo veiklai reikalingos lėšos, tai negalima reikalauti stipresnės paramos nei iš spaudos, kuri tik aplinkiniais keliais ką nors apie jų darbus patiria, nei iš visuomenės, į kurią nekreipiama reikiamo dėmesio . . ."

"Lietuviškos organizacijos turi pačios palaikyti ryšį su sava spauda, kad jų veikla nestokotų įvertinimo. Sakysim, visa lietuviška spauda vertina apsijungusį Vliką, bet kažkokių nesusipratimų nė vieno lietuviško laikraščio nebuvo pakviesta į jo seimą. Visa spauda teigiamai žiūri ne tik į Alto centro, bet ir į paskirų skyrių veiklą, bet ir iš ten dažniausiai sulaukiami tik apyskaitinių pranešimų nuorašai . ."

"Lietuviškoje spauda yra visuomenės tarnyboje, bet ji nėra kurios nors organizacijos tarnaitė. Ji turi skelbti tiesą, ugdyti lietuvišką kultūrą, padėti surasti geriem tikslam geriausias priemones. Dėl to nei kultūrinės apraiškos, nei visuomeninė veikla negali laukti tik pagyrimų dėl pačios veiklos. Spauda turi pasakyti ir trūkumus . . . Ypač ji negali kelti mėgėjiškumo ir nuduotų laimėjimų, nes tai būtų savęs pačių ir visuomenės apgaudinėjimas . . : Spauda ir organizacijos siekia tų pačių pagrindinių tikslų, todėl visi turi rasti tinkamą bendradarbiavimo kelią".

PAREMIU:

Dirva gruodžio 18 vedamajame patarė visų organizacijų valdybom artimiausiame posėdy tą Draugo vedamąjį pasiskaityti. Iš savo pusės nurodė, kaip visuomenė atskirose vietovėse ima spaudai talką organizuoti:

"Geru pavyzdžiu tarnauja kad ir įsisteigęs Philadelphijoje Informacijos Klubas. Be didelių pretenzijų į profesionalus žurnalistus to klubo nariai aiškiai pasiskirstė, kas kuriame laikraštyje bendradarbiaus ir informuos skaitytojus apie vietos lietuvių veiklą . . . Prie to darbo, prie geresnės informacijos suorganizavimo, žymia dalimi galėtų prisidėti tos organizacijos, kurios suinteresuotos, kad spauda apie jos darbus informuotų platesnę visuomenę".

PAPILDAU:

Darbininkas iš savo pusės pakartodamas anų dviejų laikraščių mintis saviem skaitytojam, galėtų dar pridėti bendradarbiavimo reikalą tarp pačios

SPAUDA

spaudos — atsiliepiant dėl kito laikraščio pareikštų kurio klausimu minčių ne tik tada, kai jom nepritari ir nuo jų atsiriboji, bet ir tada, kai pritari ir randi, kad jos vertos ir kitos lietuviškos spaudos skaitytojų dėmesio.

SVEIKINU:

Tėviškės Žiburiai gruodžio 24 priminė, kad šiam laikraščiui suėjo 15 metų — pirmas jo numeris pasirodė 1949 Kūčių dat . Apie save informavo: "Laikraštis pradėjo eiti daugiausia dviejų kartų jėgomis. Jo branduolį sudarė šviesuoliai, mokslus išėję Lietuvoje, o šalia jų stovėjo žaliasis jaunimas, vakarykščiai gimnazistai Vokietijoje, susirinkę iš miškų ir kasyklų. Per 15 metų šis sąstatas gerokai pasikeitė. Senieji veikėjai vienas po kito traukėsi. Laikraščio vadovybė dabar jau daugiausia priklauso anam prieš 15 metų buvusiam jaunimui. O už šių pečių jau kyla jauniausioji karta, auganti Kanadoje".

Apie laikraščio linkmę: "Plati bazė, atvira verdančio išeivių gyvenimo įtakoms, metų eigoje dar paplatėjo, ir dabar "TŽ" jau yra ne tik katalikų, bet visų krikščioniškai nusiteikusių lietuvių laikraštis".

Laikraštį sveikinant sukakties, tenka priminti, kad jo redaktorius ištisą dešimtmetį buvo dr. A. Šapoka, dabar kun. P. Gaida ir jo pavaduotojas A. Rikūnas.

— **Amerika** nesiimsianti iniciatyvos kelti Vokietijos sujungimo klausimą derybose su Sovietais.

— **P. Salinger,** pralaimėjęs rinkimus į senatorius, dabar būsiąs kandidatas į Los Angeles kongresmanus—vietoj Roosevelto.

Išėjo mano draugas, Matas Bagdonas, irgi nešinas atestatu. Abu tylėdami išėjome už gimnazijos vartų. Buvo karšta birželio diena. Užėjome į Kušnerio alinę atsisvėdinti. Tik po antro alaus stiklo atsivėrė burna, pasipylė žodžiai, mintys, svajonės.

Štai du jaunuoliai šiandien gavo stebuklingą raktą. Tuo raktu kiekvienos mokslo šakos durys atidaromos. Atsiveria durys į tolumas, begalybę. Juk mokslas begalinis: kuo tolyn į jį brendi, tuo daugiau paslapčių atsiveria. Tik turėk noro, energijos ir ištvermės!

Abu buvom dėkingi ir gimnazijai ir savo tėvam, kad išsaugojo nuo klystkelių. Laimingas jaunuolis, kurs liko sveikas kūnu ir siela. Tvirtai sutarėm nepaskęsti Rusijos platumose, o dirbti savųjų lietuvių naudai ir rinktis gyvenimo draugę tik lietuvaitę.

Ilgai ilgai du lietuviai jaunuoliai kalbėjo apie savą ateitį. Švito, kada jiedu apleido Kušnerio alinę, ir išėjo į svietą mokslo ir laimės ieškoti . . .

(Galas)

A. GRIGAITIS

Marijampolės gimnazija

PRISIMINIMAI

(6)

Razumeičiko žmona Marijampolėje laikė mergaičių šešių klasių progimnaziją. Vėliau Razumeičikas Vilkavišky įsteigė gimnaziją. Atrodo, Razumeičikas ir jo žmona buvo dideli kultūros skatintojai. Vėliau vietoje Razumeičikienės progimnazijos Marijampolėje atsirado Breverniūtės mergaičių gimnazija.

Į gimnastikos salę suvarė visus mokinius tam mitingui. Kad kas iš mokytojų ar gimnazijos tarnautojų nepaspruktų į miestą ir nepraneštų policijai, mitingo organizatoriai paėmė iš sargo laukinių durų raktus. Kalbėjo keli vyresnių klasių mokiniai, daugiausia lietuviai, vienas žydas. Buvo prisiminta tragiškoji sausio 9 Petrapily, buvo statomi gimnazijos administracijai r e ikalavimai. Dar 1904 m. buvo iškovota internate varpo panaikinimas. Vakarais gimnazijos varpo dūžiai skelbė, kad mokiniai jau privalo tupėti namie. Šio mitingo dieną gimnaziją lankė Varšuvos švietimo apygardos globėjo vienas iš padėjėjų— inspektorius vizitatorius.

Mitingo rengėjai raktą nuo laukinių durų paėmė, bet tik nuo mažųjų, kurios buvo įrengtos didžiųjų durų vienoje pusėje, o nuo didžiųjų liko pas sargą — pamiršo. Tuo pasinaudojo vizitatorius. Jis paspruko į miestą ir iššaukė kazokus, kurių šimtinė buvo apgyvendinta Suralskio kareivinėse malšinti revoliucininkam. Prie gimnazijos langų išsirikiavo kazokų būrys. Šautuvai parengti. Prie šonų 'pitkos', kurių galas baigėsi švino bumbulu. Mažieji mitingo dalyviai, pamatę kazokų pitkas, pradėjo klykti. Kiekvienas suprato, kad pitkos kirtis bus labai skaudus. Salė pradėjo nerimauti. Gimnazijos direktorius Volkonskis ėmė raminti ir raginti skirstytis. Vyresnieji nenusileido. Įsikišo ir gimnazijos kapelionas kun. Gustaitis. Nieko nepadėjo. Miestiečių mokinių tėvai, išgirdę apie mitingą ir kazokus, pradėjo veržtis gimnazijon. Žinojo, kad kazokai maištininkų neglosto. Pagaliau mitingo organizatoriai, spaudžiami mokinių tėvų maldavimų, nusileido, atsisakė nuo savo reikalavimų, sutiko išsiskirstyti, jei kazokai pasišalins. Nuo gimnazijos kazokai pasišalino, bet išsirikiavo direktoriaus kieme. Gimnazijos kiemas prisipildė gimnazistų virš trijų šimtų, pasigirdo revoliucinės dainos!

Teko nugirsti, kad vyr. klasių gimnazistai, ypač mitingo organizatoriai norėjo, užsibarikaduoti gimnazijos salėje, antrame aukšte, ir gintis. Mat, vienas kitas iš jų turėjo tų laikų pistoletą — buldogą. Šio mitingo organizatoriai skaudžiai nukentėjo: gavo po keliolika metų kalėjimo.

Buvo pranešta, kad gimnazija uždaroma neribotam laikui. Aš išvykau tėviškėn. Gimnazija buvo uždaryta porai savaičių.

—o—

AŠ GRĮŽAU po poros mėnesių ir nepajėgiau pasivyti pažengusių. Teko žiemoti pirmoje klasėje.

1904-5 m. teko gyventi Vilčinskienės kvatieroj -bendrabuty, kuris buvo šalia arklių rinkos. Turiu pasakyti, jog šio bendrabučio įnamiai daugumoje buvo revoliucinės dvasios.

Bendrabučio prižiūrėtojas (dozorca) buvo VIII kl. mokinys Cipinas, Liudvinavo (Marijampolės apskr.) monopolčiko (degtinės monopolio krautuvės pardavėjo) sūnus. Jis buvo aktyvus kovotojas prieš caro valdžią. Jo kambarį puošė plakatai: "Šalin caro patvaldystė," "Šalin caro valdžia", ir panašiai. Ant sienos kabojo durklas, ant stalelio — pistoletas, tų laikų buldogas.

Kitas Cipino kambario bendras, VII kl. mokinys Pospielovas, politiniais bei socialiniais klausimais buvo indeferentas. Jam daugiau rūpėjo panelės. Jis dažnai sėdėdavo pas to namo salkos gyventoją panelę K. Bet Cipino įkalbėtas, Pospielovas kartą vežė į Vladislavovą (Kudirkos Naumiestį) revoliucinę literatūrą. Pakeliui kazokai sustabdė vežimą ir padarė kratą. Radę atsišaukimus prieš valdžią žiauriai nagaikom Pospielovą sumušė ir nuvarė į kalėjimą. Jo tolimesnio likimo nežinau.

Cipinas už revoliucinę veiklą atsėdėjo aštuoneris metus kalėjime. Išėjęs iš kalėjimo, gavo Marijampolės pašte (per to pašto viršininko Smilgino protekciją) valdininkėlio kuklią tarnybėlę ir nurimo.

K-tis ir A-tis, mūsų bendrabučio gyventojai, važinėdavo į Marijampolės apylinkės bažnytkaimius su prakalbom: ragino žmones neklausyti rusų valdžios, įvesti valščiaus raštinėse lietuvių kalbą, raštinės knygas vesti lietuvių kalba, reikalauti lietuvių mokytojų ir lietuvių kalbos mokyklose. K-tis jau nebelankė gimnazijos, nes baigęs IV kl. nesutiko stoti kunigų seminarijon. Tėvai atsisakė nuo tolimesnės paramos. Dėl lėšų stokos patsai mokėsi. Nors buvo laisvamainis -ateistas, bet guldamas visuomet persižegnodavo. Septyneris metus išsėdėjo kalėjime. Buvo pašovęs Prienuose žemskį-policininką. Bet neesant įrodymų — teismas priteisė 7 metus už revoliuciją.

Aš, pirmos klasės mokinys, buvau tada pagautas bendrabučio gyventojų ūpo, nusiteikęs irgi karingai. Jei būtų reikėję eiti versti carą nuo sosto, būčiau ėjęs. Vaikai lengvai pasiduoda aplinkos įtakai. Revoliucijos prasmės bei jos siekimų aš mažai besupratau. Vėjo bangos pagautas, plaukiau pavėjui. Buvau savo rūšies slaptų raštų kurjeris: man duodavo išnešioti atsišaukimus ir t.t. Aš mielai ir su pasididžiavimu tai atlikdavau. Siuntėjai buvo ramūs, nes mokinio pirmos klasės niekas neįtars dirbant priešvalstybinį darbą. Drąsiai eidavau pro raudonsiūlius (taip pravardžiuodavom zemskius-policininkus). Raudonsiūlis ir dėmesio į mane nekreipė. O kad jis būtų žinojęs ką aš užantyje nešiausi!

Lietuvis kovojo prieš caro valdžią, prieš caro savavaliavimą, už lietuvybę, reikalavo, kad mokyklose visi dalykai būtų dėstomi lietuviškai, kad valsčiuose visi reikalai būtų atliekami lietuviškai ir t.t. Tačiau neturėjo dar aiškaus tikslo dėl Lietuvos ateities siekimų. Tik 1905 gruodžio mėn. didysis Vilniaus seimas pareikalavo Lietuvai autonomijos. Apie nepriklausomybę — nė žodžio!

—o—

BRANDOS ATESTATAS. — Kiekvienas iš mūsų laukė valandos — atestatų davimo dienos. Pagaliau egzaminai baigti. Paskirtą dieną susirinkom gimnazijos salėn, išsirikiavom it kariai. Dar prieš tai kai kam, mokytojo nuskriaustam, buvo kilus mintis pasveikinimo metu nepaduoti rankos mokytojui skriaudėjui. Susirinkus salėje ir išsirikiavus, dingo bet kokia neapykanta, bet koks kerštas. Gimnazijos direktorius tarė porą žodžių ir pradėjo sveikinti, paduodamas kiekvienam iš mūsų ranką. Direktorių sekė inspektorius, mokytojai.

Atsisveikinę su mokytojais, nusileidom į pirmąjį gimnazijos aukštą, į gimnazijos raštinę. Padėjęs ant stalo rublį (toks buvo įprastas atlyginimas raštvedžiui už atestatų paruošimą), gavau atestatą. Išėjau į gimnazijos kiemą. Rodos, turėjo kilti džiaugsmas. Ne džiaugsmas apėmė, o pasidarė graudu, iki ašarų graudu, sunku buvo atsiskirti su savo Alma Mater. Ji, it tikroji motina, parengė mus gyvenimo kelionei, davė lazdą (atestatą) ir paleido: eik kur nori! O kur eiti?

LIETUVIŲ FONDO TARYBOS ir Valdybos nariai su spaudos atstovais. Sėdi iš k. į d. — dr. V. Šimaitis, A. Šantaras, T. Blinstubas, Mažeikienė, dr. A. Razma, kun. P. Garšva, MIC, pulk. A. Rėklaitis ir dr. Balukas. Stovi: A. Baronas, inž. V. Naudžius, B. Liskus, S. Rauckinas, dr. Kaunas, V. Kačinskas, dr. P. Kisielius, A. Gintneris, Vl. Būtėnas, A. Pužauskas, J. Vaidelys, A. Valentinas ir J. Vaičiūnas.

Lietuvių Fondo triumfo diena

Reportažas iš Chicagos

Lietuvių arba milijoninis fondas, įsteigtas jo idėjos navatoriaus dr. A. Razmos pastangomis, šiandien nebėra fantazija, bet realybė, ir, anot "Draugo" korespondento, vartai į milijoną dolerių jau plačiai atverti.

Prieškalėdyje į puošnų Jace restoraną Chicagoje Lietuvių Fondo valdybos ir tarybos nariai, per tarybos informacijos vedėją agr. A. Šantarą ir valdybos spaudos viršininką J. Vaičiūną, pakvietė lietuvių spaudos atstovus pasidžiaugti naujuoju Lietuvių Fondo laimėjimu — **aukotojų atleidimu nuo pajamų mokesčių.** Taigi, visi asmenys, įnešę į LF didesnes ar mažesnes sumas, jas dabar gali nurašyti nuo pajamų mokesčių. Tai didelis ir reikšmingas Lietuvių Fondo laimėjimas, ir ši iškovota teisė padidins Lietuvių Fondo narių skaičių ir įnašų sumas.

Išsikovojimui šios privilegijos LF valdyba ir taryba dėjo daug rūpesčio. Į talką buvo pakviesti adv. A. Kėželis, vėliau ir adv. K. Šidlauskas. Jie tiesė kelius, kad būtų gautas atleidimas nuo pajamų mokesčių. Galutinę pergalę laimėjo Amerikos lietuvis **adv. V. Yasas,** per plk. Reklaitį atėjęs į talką Lietuvių Fondo vykdomiesiem organam. Ir tą smagų prieškalėdžio vakarą adv. V. Yasas buvo mūsų tarpe laimingas ir smagiai nusiteikęs. Ir kai jis prabilo į susirinkusius, aiškindamas painius teisiškus reikalus, jis kalbėjo ne angliškai, bet gražia lietuvių kalba. Per jį į Lietuvių Fondo darbus, aišku, **įsijungs ir čia gimusi lietuvių karta,** ir tai dar labiau padės LF stiprėti.

Pagrindinius pranešimus padarė LF Tarybos pirm. **dr. A. Razmas** ir LF valdybos pirmininkas **T. Blinstrubas,** išreikšdami nepaprastą padėką lietuvių spaudai, per kurią taip plačiai lietuviam buvo pristatyta ir paskleista LF idėja. Anot kalbėtojų, **tai didelis nuopelnas lietuvių spaudos,** kad tą prieškalėdžio vakarą LF kasoje jau buvo 163,755.53 dol., kad šį pavasarį jau 5 ar 6,000 dol. procentų bus paskirstyti įvairiem lituanistiniam ir kultūriniam darbam, o po metu procentai padidėsią iki 10,000 dol. Yra sudaryta rimta ir autoritetinga investavimo komisija, kuri studijuoja, kur būtų galima saugiausiai pinigus investuoti, kad augtų procentai.

Po paskelbtosios aukotojų statistikos rašąs šiuos žodžius, kaip atstovavęs "Darbininkui", viešai galėjo išreikšti džiaugsmą, kad "Darbininko" įtakos orbitoje (rytinėje JAV dalyje) Lietuvių Fondas yra pasiekęs net du rekordus: **didžiausią sumą pinigų į LF yra įnešęs dr. J. Kazickas iš New Yorko,** gi pagal gyventojų skaičių, procentiškai, daugiausia įnašų į LF įnešusi nedidelė Rochesterio lietuvių kolonija — 10,000 dol.

Bendroji statistika parodė, kad prieškalėdyje Lietuvių Fondo nariais buvo 36 organizacijos, po 1,000 dol. įnešę 63 nariai, o po 100 dol. — 541 narys.

Po Rochesterio LF įnašuose labai ryškioje vietoje stovi Cicero lietuvių kolonija, įnešusi 15,000 dol. ir juos seka visa eilė kitų kolonijų.

Skaitytojai teatkreipia dėmesį, kad čia skelbiama statistika yra tik dienos švystelėjimas. Nėra tos dienos, kad neiplauktų naujos aukos. Tad su kiekviena diena kyla ir statistikos skaičiai.

Aną vakarą, kaip džiaugėmės LF pergale Jace's restorane, energingasis Cicero gydytojas dr. P. Kisielius įteikė antrąją tūkstantinę, fondo iniciatorius dr. A. Razma — ar ne trečią, ir taip mūsų akyse fondas žaibiškai ūgtelėjo.

Niekas neabejoja, kad fantastinė **milijono dolerių suma bus anksčiau ar vėliau pasiekta** ir kad kelias į milijoną dolerių pasidarė dar realesnis, kai aukotojai savo įnašus jau gali nurašyti nuo pajamų mokesčių.

Ši džiaugsmo šventė — vakarienė — buvo pakili, graži ir ištaiginga. Bet susidariusios išlaidos, kaip ir kitais atvejais, buvo padengtos ne Lietuvių Fondo pinigais, bet jas iš savo kišenių apmokėjo dalyvavę daktarai: A. Razma, P. Kisielius, Balukas, V. Tauras, Kaunas ir kiti.

Vl. Ramojus

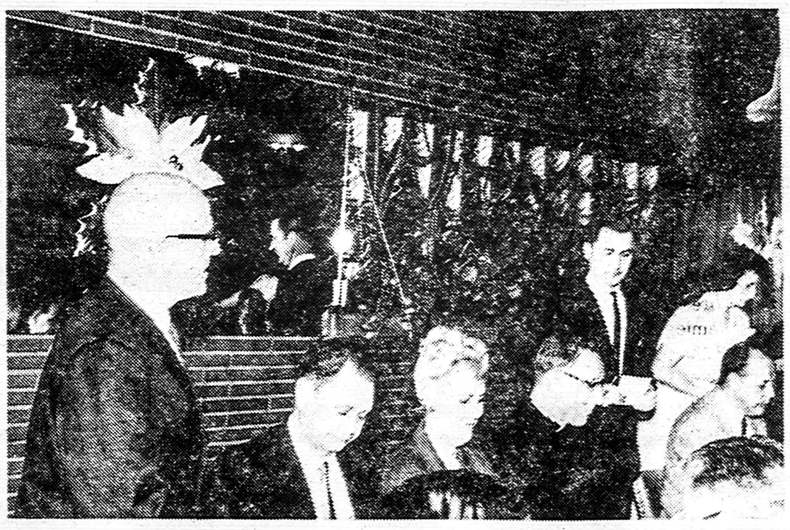

DR. A. RAZMA (vidury) džiaugiasi LF laimėjimu. Dešinėje adv. V. Yasas. Iš kairės į d. pulk. A. Reklaitis, dr. Balkus, Mažeikienė, Draugo moderatorius kun. P. Garšva. Nuotr. Noreikos.

KAIP MES SKAIČIUOJAME LAIKĄ

J. MIŠKINIS

Seniau ne visai tiksliai buvo skaičiuojami metai, nes neturėta tinkamo kalendoriaus. Skaičiuota pagal mėnulį ir saulę. Buvo sakoma, kad mėnulis apeina aplink žemę per 30 parų, o tokių kelionių per metus padaro 12. Tačiau toks skaičiavimas buvo neteisingas, nes metai turi ne 360, bet 365 paras, 5 valandas, 48 minutes ir 46 sekundes. Per tiek laiko žemė aplekia aplink saulę.

Arabų ir turkų skaičiavimai

Arabai ir turkai laiką skaičiavo pagal mėnulio atmainas ir metus sudarydavo iš 360 dienų. Taip skaičiuojant, kas metai atlikdavo penkios paros, 5 valandos, 48 minutės ir 46 sekundės. Praslinkus šešeriem metam, susidarydavo viršaus visas mėnuo kuris buvo laikomas pirmuoju žiemos mėnesiu. Po 13 metų— vasaros o po 32 metų vėl grįždavo į žiemą. Tą mėnesį mahometonai laikydavosi pasninko. Pasninkas labai griežtas: 'Nuo ansktaus ryto, kai tik bus galima atskirti juodą siūlą nuo balto, iki saulės nusileidimo negalima nei valgyti, nei gerti, nei prekiauti, nei moterų bučiuoti". Po tokio pasninko prasidėdavo linksmoji šventė, vadinama "Bairama", kuri trukdavo net keliolika dienų. Šventėje mahometonai linksmindavosi, valgydavo geriausius valgius, gerdavo skaniausius gėrimus.

Cezario kalendorius

Senovės Romos valstybėje kalendorių tvarkė žyniai. Prieš Kristaus gimimą 46 metais romėnų valdovas Julius Cezaris, sukvietė žynius ir anų laikų astranomus ir sustatė tokį kalendorių, kurį ir šiandien vartojame. Julius Cezaris įvedė 7 mėnesius po 31 parą (sausis, kovas, gegužis, liepa, rugpiūtis, spalis ir gruodis), 4 mėnesius po 30 parų (balandis, birželis, rugsėjis ir lapkritis); vasaris paprastaisiais metais turi 28 paras, keliamaisiais — 29. Romėnai Juliui Cezariui pagerbti septintą mėnesį (liepos) pavadino Juliaus vardu.

Juliaus Cezario kalendorių įsivedė daug tautų bei valstybių. Po to kalendoriaus įvedimo Romoje Naujieji Metai buvo svenčiami kovo mėnesio pirmą dieną. Rusai ir graikai šventė rugsėjo mėnesį. Rusijos caras, Petras Didysis, įsakė Naujus Metus švęsti sausio 1. Rusai šventikai (popai) laikė šį caro įsakymą bedievišku ir kovojo, kad Naujieji Metai būtų švenčiami rugsėjo mėnesio pirmą dieną, bet nelaimėjo. Žydai Naujus Metus tebešvenčia rugsėjo mėnesį, Mahometonai balandžio 18, kinai ir japonai — rudenį.

Grigaliaus kalendorius

Juliaus Cezario kalendorius taip pat turįs netikslumų, nes metų laikas jame yra ilgesnis 11 minučių ir 14 sekundžių, negu saulės metai. Tokiu būdu per 14 šimtmečių nuo saulės atsilikta 10 parų. Tad 1582 popiežius Grigalius XIII įsakė tų metų spalio 5 paskaityti už spalio 15. Vadinasi peršokta 10 parų. Be to, ateityje keturių šimtmečių laikotarpyje trejus keliamuosius metus reikia skaityti paprastaisiais metais. Paskutinis toks keliamųjų metų skaitymas paprastaisiais buvo 1900 metais.

Taip pertvarkytas Juliaus Cezario kalendorius buvo pavadintas Grigaliaus kalendoriumi. Šis kalendorius tuo tobulesnis, kad metiniai apskaičiavimai pagal saulės laiką yra tiksliausi, nes tik per tris tūkstančius metų atsiliks nuo saulės viena para.

Dabar visos kultūringos pasaulyje tautos metus skaičiuoja pagal Grigaliaus kalendorių. Rytų Bažnyčia laikosi senojo Juliaus Cezario kelendoriaus, aiškindama, kad J. Cezario kalendorius esąs tikresnis, nes girdi, 825 metais Nikijos vyskupų suvažiavime patvirtintas. Be to, tame pačiame suvažiavime nutarta, kad Velykos negali būti švenčiamos drauge su žydais, o pagal Grigaliaus kalendorių kai kada jos sutampa.

WELLINGTON, Naujoje Zelandijoje, kur oficialiai pirmiausia prasideda naujieji metai.

PENKIOLIKA METŲ ELI TARNYBAI

Šiemet sukako 15 metų, kaip įkurta ELI (Europos Lietuvių Informacija). ELI veikla pradėta 1949 metais. Tuo laiku atgaivintos Į Laisvę redakcijoje ir drauge Lietuvių Fronto Bičiulių vadovybėje kilo mintis bendradarbiavimą spaudoj e vykdyti organizuotai. Tam tikslui buvo įkurta speciali informacinė tarnyba, kur ir buvo pavadinta Europos Lietuvių Informacija, sutrumpintai ELI. Dėl emigracijos, ELI veikla nuo 1951 buvo prisilpusi. Bet 1954 Europos Lietuvių Fronto Bičiulių konferencijoje Ludwigshafene prie Bodeno Ežero ELI tarnyba vėl buvo atgaivinta ir jos veikla tebetęsiama iki šiol.

Pradžioje ELI ribojasi paremdama tik 5-kis laikraščius, bet po jos atgaivinimo, t.y. per pastarąją dešimtį, Eli veikla gerokai išplėsta. Iki šiol ja pasinaudojo jau apie 20 lietuviškų laikraščių bei žurnalų laisvajame pasaulyje, taip pat ir lietuviškosios radijo valandėlės, ypač Vatikane ir Madride. Laiko bėgyje ELI tarnyba savo veiklą vis labiau kreipė prieš rusiškąjį bolševikinį Lietuvos okupantą ir įgavo rezistencinio organo veidą.

Pradinei ELI vadovavo Vytautas Vaitiekūnas. Nuo 1954 metų iki šiol ELI veda ir redaguoja Mečys Musteikis. Per 15-ka metų ELI bendradarbiavo: kun. A. Bunga, V. Brazaitienė, prof. J. Brazaitis, muzikas M. Budriūnas, žurn. J. Butėnas (žuvęs didvyrio mirtimi), dr. K.J. Čeginskas, Eba Čeginskienė, kun. P. Dauknys, kun. J. Dėdinas, A. Grinienė, prof. J. Grinius, prof. Z. Ivinskis, kun. St. Yla, K. Jurgaitis, kun. D. Kenstavičius, Adelaida Lemberg, dr. J. Lingis, kun. Br. Liubinas, prof. A. Maceina, J. Medušauskas, M. Musteikis, inžin. P. Narutis, V. Natkus, K. Obolėnas, L. Prapuolenis, dr. P. Reklaitis, kun. J. Riaubūnas, rašyt. R. Spalis, kun. A. Šidlauskas, Ad. Šležas, dr. J. Ulockas, V. Vaitiekūnas, kun. dr. J. Vaišnora, kun. prof. J. Zeliauskas ir kt.

(Eli)

BETLIEJAUS prakartėlė Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje.

LANKĖSI VOKIEČIŲ VALDŽIOS ĮSTAIGOSE

PAS VOKIETIJOS LIETUVIUS

PLB Vokietijos krašto valdybos vicepirm. kun. Br. Liubinas ir jos reikalų vedėjas A. Mariūnas gruodžio 1 lankėsi Pabėgėlių Reikalų Ministerijoje Bonnoje, kur buvo priimti vyriausybės direktoriaus M. Lueder ir valdininko C. Schaar. Buvo tartasi dėl vyriausybės rėmimo Vasario 16 gimnazijos ir Lietuvių Bendruomenės 1965 m

Tie patys valdybos nariai gruodžio 9 lankėsi Š. Badeno vyriausybės prezidiume Karlsruhėje ir Baden - Wuerttembergo vidaus reikalų ministerijoje Stuttgarte. Karlsruhėje buvo priimti vyriausybės direktoriaus Mock, o Stuttgarte — ministerijos patarėjo dr. Maurer, vyr. vyriausybės tarėjo Venzke ir valdininko Steinmeyer. Buvo tartasi dėl kai kurių krašto valdybos kultūrinių projektų finansavimo 1964 metais, dėl paramos 1965 m. ir dėl naujųjų rūmų šventinimo iškilmių.

Ir Bonnoje, ir Karsruhėje, ir Stuttgarte gerai suprantami lietuvių reikalai ir rodoma lietuviams didelio palankumo.

Bremeno LB apyl. išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininku yra Br. Skrodys, sekretorium L. Patersonienė ir kasininku P. Bieliauskas. Vargo mokykloje mokytojauja J. Skrodienė.

— **8593 LS lietuvių kp.** nariai, kuriai vadovauja kpt. Juozas Venckus, 1964 m. paaukojo Vasario 16 gimnazijos išlaikymui 960 markių, gimnazijos statybai — 800 markių ir Kalėdų eglutei — 200 markių. Be to, Vokietijoj esantiems lietuviams ligoniams paaukojo 600 markių. Kuopos nariai priklauso LB ir reguliariai moka solidarumo mokestį.

— **Muencheno Moterų Klubo** pastangomis ir tarpininkavimu vokiška Oldenburgo audykla kelių mėnesių bėgyje išaudė 32 tautinius kostiumus lietuvėms Vokietijoje ir Amerikoje.

— **Dipl. chemikas K. Andrius Karuža** mirė lapkr. 22 d. po sunkios ligos. Palaidotas Miuncheno kapinėse Westfriedhof, lapkričio 24. Laidojimo apeigas atliko kapelionas kun. dr. J. Aviža. Velionis buvo gimęs 1905 m. Kronstadte, Rusijoje. Chemijos mokslus baigė Prancūzijoje. Nuo 1946 metų pabaigos gyveno Miunchene. Paliko liūdinčią našlę Vandą Vilbutaitę - Karužienę ir 17 metų sūnų Kostą.

— **Ald. Stempužienės koncertas** 8591 LS lietuvių kuopoje buvo lapkričio 27. Pianinu palydėjo muz. Darius Lapinskas. Be kuopos narių koncerte dalyvavo Lietuvių Vasario 16 gimnazijos mokytojai ir mokiniai ir katalikų Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis su savo pagelbininku kun. V. Damijonaičiu. Menininkus publikai pristatė kun. Br. Liubinas, o jiems padėkojo 8591 LS lietuvių kuopos vadas kpt. Jonas Valiūnas. Dainininkė klausytojų buvo šiltai sutikta ir pabaigoje iššaukta bisui.

— **Vasario 16 gimnazijai Kalėdų eglutės proga** jau nuo seno 8591 LS lietuvių kuopa suorganizuoja aukų iš savo tarpo ir iš tose pačiose kareivinėse stovinčių amerikiečių. Šiemet Kalėdų proga 8591 LS kuopa paaukojo gimnazijai 1,000 vokiškų markių, o iš amerikiečių usorganizavo 700 v. markių. Aukos buvo įteiktos Kalėdų eglutės iškilmių metu gruodžio 18

Ilgo grojimo lietuviškos plokštelės

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. 6.00	$5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų.	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 liet. dainų	4.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės)	11.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiame su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų	4.00
Liaudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt.	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinėlių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių .... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. Stereo $6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d.	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasakos	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys	4.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo $6.00	4.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

L D S auksine sukaktis

Jubiliejinis seimas renkasi Bostone

Lietuvių R. K. Darbininkų šv. Juozapo Sąjungos centro valdybos posėdis įvyko gruodžio 12 šv. Petro lietuvių parapijos klebonijoje So. Bostone Mass. Dalyvavo beveik visi centro valdybos nariai.

Aptarus LDS organizaciją liečiančius klausius, buvo sustota ties **jubilėjiniu seimu.** Lietuvių R.K. Darbininkų Sąjunga buvo įkurta kan. Fabijono Kemešio 1915 birželio 10 šv. Petro lietuvių parapijos salėje Bostone. Įregistruota tų pačių metų rugpiūčio 6 d. Ant "charterio" pasirašė: kan. F. Kamešis, Motiejus Žoba, Mykolas Venis, Jonas J. Romanas, Jonas L. Petrauskas, Vincas J. Kudirka, Pranas Kuras ir Petras Grinkevičius. Iš jų 3 dar yra gyvi: Jonas J. Romanas, dabartinis Bostono lietuvių radijo valandėlės vedėjas, Mykolas Venis (abu So. Bostone) ir Vincas J. Kudirka — Norwoode.

Lietuvių R.K. Darbininkų Sąjunga leido **Darbininką.** Pirmas numeris pasirodė 1915 metais rugsėjo 19. Laikraštį leido 35 metus ir turėjo savo namą So. Bostone. Vėliau lietuviai pranciškonai perėmė laikraštį ir namą. Laikraštį perkėlė į Brooklyną. Sąjunga liko be namo ir be laikraščio. Tačiau organizacija nenustojo gyvavus per 14 metų. Yra daug paaukojusi pinigų vienuolynam, katalikų spaudai ir kitiem labdaringiem tikslam.

Šiais metais organizacija minės 50 metų sukaktį. **Seimas įvyks Bostone.** Visos kuopos kviečiamos kuo rūpestingiau pasirengti. Kitame centro valdybos posėdyje bus nustatyta seimo tikra data.

Baigiant posėdį, pasveikintas ilgametis centro valdybos dvasios vadas prel. P. Virmauskis 80 metų sukakties proga. Jam įteikta dovanėlė. Taip pat pasveikintas centro valdybos vicepirmininkas V. Paulauskas, sulaukęs vedybinio gyvenimo 50 metų sukakties.

Vincas J. Kudirka,
L.D.S. Centro Valdybos
Pirmininkas

MAŽĖJAM...

Brockton, Mass. — Po Naujų Metų kunigai pranešė, kad 1964 metais Šv. Kazimiero parapijoje buvo 13 sutuoktuvių; 29 krikštai, 39 mirimai. Kai kurios merginos ištekėjo į kitas parapijas. Tai ir vėl sumažijome bent 17 asmenu.

Kitados čia pūtė nepalankūs vėjai. Kaiką visai nupūtė nuo bažnyčios. Kiti užsikabino už kitataučių. Treti prisišliejo prie svetimųjų. Mat, arčiau... Lietuviui vis dėlto turėtų būti mielesnis skaistusis jaunikaitis Kazimieras, negu užkariautojas Edvartas, ar sulenkinta Ostro-Brama. Žinoma, yra ir tokių, kurie manė, kad lenkiška kalba — poniška kalba, kiti — kad Dievas nesupranta lietuviškai. Turėtume žinoti, kad Dievo akyse nėra nė vienos ponų ar būrų kalbos. Ir Vatikanas užtikrina, kad nuo 1965 metų Dievas 'supranta' ir lietuviškai, kaip Jis suprato nuo amžių.

M. Kas.

Baltimorės žinios

Šv. Alfonso mokykla, pradėjusi pamokas po Kalėdų atostogų, stropiai rengiasi egzaminam, kurie prasidės už poros savaičių.

Vajaus raupsuotiem metu surinkta 15,000. dol. Vajaus iniciatorius prel. L. Mendelis nuoširdžiai visiem dėkoja.

Ona Žiūrienė, senos kartos lietuvė, kuri ilgai gyveno Herkimer gatvėje, mirė gruodžio 18 So. Baltimore General ligoninėje. Velionė paskutiniu metu negalavo, mirė po operacijos. Ji buvo uoli parapietė, susipratusi lietuvė. Penki kunigai aukojo gedulingas mišias už jos sielą šv. Alfonso bažnyčioje gruodžio 22. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdusi dukra Ona, jos vyras ir anūkai.

Jonas Štockus-Stokes, gimęs ir augęs Baltimorėje, po sunkios ligos mirė gruodžio 29. Velionis, kai buvo jaunesnis, dalyvavo parapijos didžiajam chore, buvo aktyvus parapietis. Penki kunigai aukojo gedulingas mišias sausio 2 šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidotas šv. Stanislovo kapinėse. Liko nuliūdusi žmona Elena.

Jonas Obelinis

Radijo valandėlė lietuviam visus kviečia į savo sukaktuvinį (septyniolikos metų) vakarą sausio 16, šeštadienį, lietuvių svetainėje. Vakaro pradžia 7:30 val. vakare. Programoje bus talentų varžybos ir šokiai grojant Jono Lekavičiaus orkestrui. Veiks bufetas. Suaugusiem įėjimas 2 dol., studentam 1 dol., vaikam 50 ct. Bus namie gamintų valgių. Stalų iš anksto rezervuoti nereikia. Vietos pakaks visiem. Visi kviečiami ir laukiami. **R.V.L.**

Konsulo J. Žmuidzino pagerbimas

Los Angeles, Clif. — Lietuvos konsulas dr. Julius J. Bielskis ir jo žmona Ona Bielskienė surengė gruodžio 30 savo puošnioje rezidencijoje pagerbimą Lietuvos generaliniam konsului Kanadoje dr. Jonui Žmuidziniui, kuris lankėsi Los Angeles mieste. Pagerbime dalyvavo visa eilė konsulų su žmonomis. Paminėtini dalyvavę šių didesnių kraštų konsulai: F.R. Cortes, Costa Ricos generalinis konsulas ir kartu konsularinio korpuso Los Angeles mieste dekanas; Yu-shu-Sun, Kinijos generalinis konsulas; H. V. von Eckstaedt, Vokietijos konsulas; W.R. Hasselman, Olandijos generalinis konsulas Be to, dalyvavo eilė žymių Los Angeles miesto pareigūnų. Taip pat dalyvavo J. G. Walker, pirmasis JAV konsulas Nepriklausomoje Lietuvoje 1922-24 metais. Šiuo metu J.G. Walker yra jau pasitraukęs iš JAV diplomatinės tarnybos ir gyvena Los Angeles mieste.

Lietuvos konsulo dr. J. J. Bielskio žmona Ona Bielskienė pavaišino visus puikia vakariene.

Pagerbime dalyvavo ir keli Los Angeles lietuvių darbuotojai. -cc.

JANUTĖ, solistės Lionės Juodytės-Mathews dukra, 4 metų, dainavusi Town Hall, televizijoje ir New Yorko burmistro rezidencijoje. Nuotr. V. Maželio.

Kas naujo pas mūsų kuopos vyčius

Newark, N.J., Vietos 29 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo gruodžio 15 šv. Jurgio salėje. Maldą sukalbėjo kun. Petras Totoraitis. Taip pat dalyvavo prel. Ig. Kelmelis.

Buvo prisaikdinta nauja valdyba ateinantiem metam. Priesaiką priėmė dvasios vadas kunigas P. Totoraitis. Priesaikdinta: pirm. Kazys Sipaila, vicepirm. Mary Stonis ir John Remeika, sekretoriai — Joan Jankauskas ir Eva Coll, ižd. Petras Podgalskis. Įvairūs komitetai bus sudaryti sausio 19 susirinkime. Į kuopą įsijungė Loreta Kassel-Stukienė, Jokūbo Stuko žmona, kuri veikliai reiškėsi Chicagoje.

Susirinkimas baigtas malda ir Lietuvos bei vyčių himnais. Po susirinkimo buvo kalėdinis pobūvis. Kalėdines lietuviškas giesmes giedojo Mary Stonis ir Louis Stukas. L. Stukas pagiedojo ir solo. Kitame susirinkime bus aptarta Vasario 16 minėjimo reikalai ir šv. Kazimiero šventė kovo 7.

Šių eilučių autorius ir kuopa reiškia užuojautą Barkauskų šeimos nariams gruodžio 29 mirus jų motinai Onai. **F.V.**

VIRŠUJE senutė Uršulė, Stankus su žmona, vidury K. Rūkas, N. Rūkaitė ir adv. G. A. Athanson, apačioj iš Lietuvos atvykusi St. Rūkienė. Nuotr. iš "The Hartford Courant" gruodžio 23.

RŪKŲ ŠEIMAI TIKRAI LAIMINGOS KALĖDOS

Susitikimas po 23 metų. 15 metų Sibire

Hartford, Conn. Kalėdų pirmąją dieną į Hartfordą pas savo vyrą ir dukterį atvyko iš Lietuvos Stefanija Rūkienė, nesimačiusi su savaisiais net 23 metus.

Jos atsiskyrimo su savo šeima istorija gana žiauri, kaip ir daugelio tų lietuvių šeimų, kurias rusai-bolševikai 1941 birželio mėn. sudraskė ir ištrėmė į Sibirą ar į koncentracijos stovyklas. Apie rusų klastą kai kurie nujautė, tad tuo laiku namie net nemiegodavo. Ir Konstantinas Rūkas su šeima išvykdavo į kaimą. Bet 1941 birželio 14 į kaimą nakvoti išvyko tik jisai su dukterim Nijole, tada dar tik dvejų metų mergaite. Atėję į Rūkų butą enkavedistai (N.K.V.D.—slaptoji rusų politija) suėmė Stefaniją Rūkienę ir nugabeno į prekinį vagoną ir su kitais lietuviais išvežė į Sibirą. Ten ji prie sunkių darbų iškentėjo net 15 metų. Savieji manė ją esant mirus.

Ateinant rusam antrą kartą Lietuvon, Rūkas su dukterim, Nijole, teta Uršule, svainiu P. Stankium, seserim Stankiene ir kitais pasitraukė į Vokietiją. Gyveno prie Hamburgo Spakenberge, paskui Neustadte, anglų zonoje.

1947 metais atėjo iš Sibiro į Rūkų gyventus Lietuvoje namus žinia: "Aš esu gyva". Ši žinia buvo persiųsta Konst. Rūkui. Kada Rūkų šeima 1950 atvyko į JAV, jie pradėjo rūpintis atsigabenti ir žmoną-motiną. Bet daug triūso nuėjo veltui.

Nijolė, tėvelio ir tetos Uršulės globojama, užaugo, baigė Rockford, Ill., universitetą. Paskui Tafto universitete prie Bostono įgijo magistro laipsnį. Iš pradžių dirbo kaip anglų k. ir literatūros profesorė Hartfordo u-te, o dabar dėsto anglų k. ir literatūrą Arizonos universitete ir ruošiasi doktoratui.

Dėstydama Hartfordo universitete, susipažino su advokatu Jurgiu Athansonu, kuris ten taip pat profesoriavo. Tas advokatas-profesorius ir padėjo Rūkams atsigabenti žmoną-motiną iš Lietuvos. Buvo kreiptasi į sen. Thomą Dodd, rašyta net pačiam Nikitai Chruščiovui. Pagaliau po ilgų ir didelių pastangų St. Rūkienė gavo rusų valdžios sutikimą išvykti. Tada ji nuvažiavo į Maskvą, pasiėmė leidimą, nusipirko už sutaupytus už siuntinius pinigus bilietą ir per Paryžių atskrido į JAV. Turėjo Kūčių dieną būti New Yorke, bet dėl nepalankaus oro (buvo didelės miglos) lėktuvas nuskrido į Montreali, Kanadą. Tik Kalėdų pirmąją dieną St. Rūkienė susitiko su savaisiais, belaukiančiais New Yorke.

Konstantinas Rūkas ir Stefanija Rūkienė yra mokytojai. Nepriklausomos Lietuvos metu abu dirbo pradžios mokykloje, o Vokietijoje Konst. Rūkas dirbo mokytojo darbą lietuvių stovyklose. Amerikoje dirba Endreliūno fabrike. Skaito per "Tėvynės Garsų" radiją paskaitas ir t.t. Nijolė Rūkaitė buvo ilgą laiką "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valandos programos pranešėja.

Lituanistinė mokykla sausio 10. sekmadienį, 3 val. popiet lietuvių klubo salėje (227 Lawrence St.) rengia du mokinių vaidinimus: "Gailutė ir Žirgonė" (pagal lietuvišką pasaką išcenizavo mokytoja Nina Gailiūnienė) ir "Siuntinys iš Amerikos". pačios mokytojos N. G-nės sukurtas vaidzelis. Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai parengime dalyvauti.

J. Bernotas

DARBO BEIEŠKANT

Visuomenis gyvenimas yra supintas, suraizgytas ir sunarpliotas. Visas kratinys atliekamas žmogaus. Čia pasireiškia žmogaus sugebėjimai, į kuriuos sudėta raumeninė ir smageninė jėga. Šios dvi jėgos retai atskiriamos. Jos dažnai tik kaitaliojamos pagal svarbumą ir darbo atlikimo tikslumą.

Nors šiandien yra šimtai įvairiausių mokyklų, bet jos nepajėgia išauklėti gyvenimui reikalingo skaičiaus specialistų. Reikia tenkintis sunkesniu keliu, daugumai prieinamesniu—patirtimi. Tai pagrindinis gyvenimo variklis, kuris biržoje labai vertinamas ir paieškomas.

Ieškant darbo, ne tik naudinga, bet ir reikia pasinaudoti šiuo principu. Juo galima pasinaudoti, gavus iš darbovietės pažymėjimą apie išdirbtą laiką ir eitas pareigas. Jei to neturima, tenka nurodyti darbovietę. Tada pati naujoji darbo įstaiga susižino tiesioginiai, atsiklausus. Reikia dar turėti su savim socialinio draudimo knygutę. Jei jos nėra, reikia išsiimti. Kas neturi dvidešimties metų, tas turi turėti gimimo metrikus. Labai dažnai fabrikai duoda užpildyti anketas. Tose anketose būna tokie klausimai: Kokia mokykla baigei? Koki patyrimą turi? Koks sveikatingumas? Rekomendacijos ir k.

Dažnai samdytojas nusako darbo sąlygas, laiką, atostogas ir atlyginimą. Jei ko nesupranti, gali klausti paaiškinimo samdytoją. Bet turi suprasti dokumentus gerai, kai pasirašai. Juk kiekvienas darbo ieškotojas parduoda pats save. Todėl reikia susitvarkyti taip, kad pirkėjui patiktum. Juk kiekvienas iš mūsų perka prekę, kuri patinka. Turi būti švarus kūnas, švarūs drabužiai, batai nuvalyti, plaukai sušukuoti ir k. Neužmirškite — samdytojo žvilgsnis aštrus, tad ir dėl smulkmenos gali nukentėti. **V.L.**

BRIDGEPORT, CONN.

Šventės jau ir praėjo. Kalėdų mišiose daug žmonių lankėsi bažnyčioje.

Mūsų parapijoje jau keli mėnesiai kaip darbuojasi prie klebono kun. F. Pranckaus lietuvis vienuolis kun. Edmundas Šambaris, kuris visiem patinka.

Bažnyčioje giedojimas labai gerėja sumos metu, vienuolikta valanda, kai yra giedamos lietuviškos giesmės. Labai būtų gražu, kad visi lietuviai rinktųsi į tas mišias. Kas jau ateina, teparagina kitus, kad būtų pilnutėlė bažnyčia. Jau neužilgo bus ir lietuviškos mišios.

Prieš šventes parapiją neteko trijų gerų parapiečių: mirė Jurgis Antanaitis, Emilija Nikiūnas ir Eližbieta Černiauskienė. Visi buvo palaidoti iš Šv. Jurgio bažnyčios. Teilsisi ramybėje. **O.**

IŠ VISUR

— **Sibiro maldaknygės** paskutiniąją laidą išleidus Anglijoje, jos tiražas įvairiom kalbom jau pasiekė 600,000 egz. Nė viena lietuviška knyga iki šiol nesusilaukė tokio populiarumo.

— **Nijolė Gedulytė** Chicagoje 3315 So. Halsted St., atidarė foto studiją. Nijolė yra gimusi Lietuvoje, augusi Venezueloje, dirbusi Panamoje. Chicagon atsikėlė praėjusį pavasarį. Jos tėvas Kostas Gedutis taip pat yra fotografas.

— **Toronte,** Kanadoje, gruodžio 16 įsteigtas Liet. Kat. Mokslo Akademijos židinys. Pranešimą apie Akademiją padarė prel. V. Balčiūnas iš Romos. Susirašė 15 narių. Židinio pirmininku išrinktas dr. J. Sungaila, kurio bute įvyko steigiamasis susirinkimas.

— **Inž. Vytautas Šliupas,** aušrininko dr. Jono Šliupo sūnus, ir inž. Adomas Mickevičius dirba rytiniame Pakistane, kur vadovauja vienos amerikiečių statybinės bendrovės darbui.

— **Kun. Algimanto Kezio, S.J.** foto nuotraukų paroda buvo surengta Detroite gruodžio 13-20. Daug kas įsigijo meninių nuotraukų.

— **Dail Petras Lukas** gyvena ir studijuoja meną Indijoje. Jis yra gavęs Visva-Bharati universiteto stipendiją. Taip pat yra gavęs premiją už didžiojo indų poeto ir filosofo Tagorės portretą. Vienų iškilmių metu kalbėjo apie Lietuvą ir lietuviškai padeklamavo vieną Tagorės eilėraštį.

— **Pranys Alšėnas,** Elzės Jankutės ir Kristupo Jankaus prašomas, sutiko prašyti Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus (mirusio tremtyje — Vokietijoj) monografiją. Monografijos išleidimą sutiko finansuoti lietuvybės veteranas ir kilnių tautinių darbų rėmėjas, dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J.J. Bačiūnas. Turintieji kokios nors medžiagos, rašytinės ar vaizdinės, apie amžinos atminties M. Jankų maloniai prašomi siųsti adresu: 101 Evelyn Ave., Toronto 9, Ont. Canada.

— **Vladas Vitkauskas** mirė Heidelberge gruodž. 10. Buvo 8850 LS latvių kuopos narys. Palaidotas Kaiserslauterno kapinėse gruodžio 14. Laidojimo apeigas atliko kapelionas kun. Br. Liubinas. Velionis buvo gimęs Alytuje, 1904 bal. 1 Po antrojo pasaulinio karo visą laiką gyveno Vokietijoje ir dirbo lietuvių LS kuopose Darmstadte ir Miesau. Latvių kuopoje išbuvo pastaruosius ketveris metus.

— **Dainavos ansamblio** atstovai ir dainininkai po sumos šv. Kryžiaus par. bažnyčioje lankėsi par par. kleboną kun. E. Abromaitį, pasveikindami kleboną ir kitus parapijos kunigus šv. Kalėdų proga. Ansamblio v-bos atstovas J. Paštukas tarė trumpą žodį ir visiems kunigams įteikė po a. a. Stepo Sodeikos įrašytą, Algio Šimkaus baigtą ir ansamblio išleistą religinę lietuviškų giesmių plokštelę: "Garbė Tau, Viešpatie". Kun. Abromaitis padėkojo visų parapijos kunigų vardu ir atsilankiusius pavaišino priešpiečiais. "Dainavos" ansamblis kasmet gieda šv. Kryžiaus bažnyčioje per kalėdines Bernelių mišias. Šiemet giedojo, talkinant solistams Pr. Bičkienei ir A. Braziui. Prie vargonų buvo A. Šimkus, dirigavo P. Armonas.

—o—

WORCESTER, MASS.

L.D.S. 7 kuopos metinis susirinkimas bus sausio 10 tuojau po mišparų šv. Kazimiero parapijos salėje. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti ir užsimokėti už laikraštį Darbininką 1965 metam. **Valdyba**

O KO KO?

DIDŽIOJI KLAIDA...

Studentų suvažiavimas Detroite jau praeitis. Ateitininkai sendraugiai atmitingavo Clevelande. Skautai akademikai iš naujo lopo palapines vasaros stovyklom. Neolituanai per visą Ameriką jau kelintą kartą suspėjo atbaliavoti savo metinę šventę.

O aš, kadaise planavęs tapti amžinu studentu ir priklausyti visom keturiom organizacijom iš karto, realistiškos tikrovės parblokštas, skęstu nostalgiškuose atsiminimuose.

Atsimenu, kaip pirmais studijų metais stebėjau du vyrukus (aiškiai ekonominės laisvės šalininkus), nuomojusius jauniem studentam suolus. Ir mano penkinė padidino jų pajamas. Be to, kas gi tada galėjo susigaudyti, kad nuoma už suolus nereikalinga...

Kiti trys neaiškūs tipeliai, pasistatę salėje stalą, reikalavo, kad kiekviena mergina užpildytų kortelę, kur būtų įrašyta jos pavardė, amžius, telefono numeris, aukštis, svoris ir dar kitoki matai. Vėliau ši informacija buvo išleista atskira brošiūra ir pardavinėjama už dešimtinę. Negaila buvo to dešimties dolerių — dar ir šiandien per pietų pertrauką smagu tą knygelę paskaityti.

Bet gal geriausiai man patiko penkios studentiškos taisyklės, kurias pirmą savaitę atmintinai išmokau, o antrą savaitę jau paleidau praktikon.

1. Užsigrūdinkite ateinančiam sunkiam universitetiniam gyvenimui palaipsniui mažindami miegą ir didindami surūkomų cigarečių kiekį. Kada jau būsite įpratę surūkyti cigarečių pokelių didesnį skaičių už miego valandas, būsite pakiliuvų į teisingą kelią.

2. Stebėkite, kaip klasėje rimtieji studentai susiriesdami miršta juoku, išgirdę profesoriaus neišsemiamo šamojaus pirmuosius žodžius.

3. Studijom palengvinti, patartina aplankyti profesorių jo rezidencijoje su maža dovanėle: Vicuna paltu, bilietu operon ar panašiai.

4. Nepraleiskite pamokų, nors ir būtumėt labai pavargę — galima patogiai išsimiegoti ir klasėje.

5. Ir pagaliau, meskite mokslą, stokite kariuomenėn, grįžkite atgal po poros ar trejetos metų kada būsit vyresni ir tikrai bus praėjęs noras mokytis.

Nežinau, kur įvyko didžioji klaida, taip žiauriai palaužusi mano ateities planus. Žinoma, pora klaidų atsirado ir iš mano kaltės...

Pritrūkau mokslui pinigų jau pirmą savaitę, nes suolų nuoma ir informacinių brošiūrų išlaidos nebuvo menkos. O gal nesuderinau miego ir rūkymo taisyklių. Vis kažkaip miegodavau dvylika valandų ir surūkydavau tik du pakelius cigarečių per dieną.

Klasėje per daug nesijuokiau, nes profesorių šamojus buvo toks silpnas, kad teko pačiam perimti tas pareigas. Lankyti tai aplankiau instruktorių jo rezidencijoje. Bet nė velnio nesusigaudžiau, kas tie "Vicuna paltai". O apie operą dar mažiau nusimaniau. Tai ėmiau, ot, ir pasiūliau du bilietus į Beatles koncertą!

Bet didžiausias nusivylimas, visam amžiui palaužęs mano jauną, mokslo siekiančia sielą, buvo tie nelemti keturi laiškai. Ir visi turėjo ateiti tą pačią dieną. Tik pagalvok: nei ateitininkai, nei skautai akademikai, nei neolituanai, nei pati studentų sąjunga nesiinteresavo manimi kaip nauju pirmininku!

Teleforas Vėsulia

Leonas Baltrus išvyksta Europon

Binghamton, N.Y. — Gruodžio 19 'Three City Opera' pastatė Madama Butterfly Binghamtone, kur vietinės aštrios kritikos buvo palankiai įvertinta. "Three City Opera" praeityje buvo laikoma viena iš pačių stipriausių Amerikoje semiprofesionalinių vienetų. Čia yra dainavę žinomi italai ir amerikiečiai solistai.

Minėtame spektaklyje gruodžio 19 pasirodė naujas veidas Lt. Pinkertono rolėje —**Leonas Baltrus.** Madama Butterfly partiją atliko gerai žinoma italė solistė iš New Yorko—Miss Jean Artesi. Vietinė kritika labai palankiai atsiliepė apie sopraną palygindama su pačiais geriausiais solistais.

Jauną lietuvį debiutantą kritika įvertino kaip turintį labai gražaus tembro lyrinį tenorą ir didelę balso skalę, išreiškiantį savo balso grožį pianissimo vietose. Geriausiai, sako, sudainavęs pirmojo veiksmo Meilės duete ir trečiojo veiksmo arijoje "Addio".

Mano nuomone, solistai buvo labai gerai paruošti. Opera praskambėjo tikrai profesionališkai. Po spektaklio teko trumpai su mūsų, tenoru pašikalbėti.

LEONAS BALTRUS

— Ponas Baltrau, girdėjau, kad išvykstate į Europą. Ar galvojate apleisti Ameriką?

— Noriu ir toliau tęsti dainavimą ir dainuoti operose, oratorijose ir koncertuose. Europoje daugiau yra galimybių. Ten ir galvoju įsikurti...

— Girdėjau, kad esate dalyvavęs lietuvių operoje Chicagoje. Kokia Jūsų nuomonė apie mūsų operą?

— Mano nuomonė yra kuo geriausia. Tiek solistai, tiek ir choras yra geras. Daug amerikiečių semi-profesionalių operų to neturi. Mano manymu, jeigu ir toliau mūsų jaunos jėgos galės kartas nuo karto pasirodyti, tai mūsų opera išaugs į stiprų muzikalinį ir vokalinį vienetą...

— Kodėl nedainavote kolonijose?

Esu dainavęs keliuose koncertuose Philadelphijoje, sol. Augaitytės suruoštame koncerte ir Brooklyne pas Vl. Baltrušaitį bažnyčioje. Lietuviško repertuaro neturiu. Visą laiką pašvenčiau mokydamasis vokiečių, italų kalbomis operų bei oratorijų, kurios, mano manymu, daug man pavers Europoje...

— Pas ką mokinotės dainavimo?

Pradėjau nuo Ne wYorko su Anne Rossele, buvusia Metropolitan operos soliste ir buvusia Caruso protege. Vienoje studijavau su buv. Chicagos operos tenoru Tino Pattiera ir taip pat trumpą laiką su mums žinoma Anna Kaskas.

— Kur geriau studijuoti — Amerikoje ar Europoje?

Manyčiau, kad bendras subrendimas dainos mene yra Europoje ir sąlygos studijuoti ir siekti geresnių rezultatų yra, aišku savaime, Europoje.

Ponas, Baltrau, dėkoju už šį pokalbį ir linkiu geriausio.

R. Vaičiūnas

— Rezoliucijoms Remti Komitetą stambesnėmis aukomis (savo ar surinktomis) parėmė paskutiniu metu šie asmenys ar organizacijos: J. Žilionis—Cleveland, J. Stankus — Rochester, J. Giedrikas — Racine, Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė" — Chicago, Stp. Bučmys — Dayton, O., ir J. Tamašauskas — Paterson, N. J. Visos aukos siųstinos komiteto kasininkui: Mr. G. A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles, Calif., 90039.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

MŪSŲ TETA PASIDARĖ NEBE TA

Prašyčiau atsakyti į mano klausimą.

Mielai nueičiau čia pat pas advokatą, bet gyvename mažame miestely, tai visi tuoj sužinotų. Be to, man yra sunku susikalbėti angliškai. Kreipiuosi į Tamstą.

Kai atvažiavome į Ameriką, mūsų sponsoris buvo mūsų sena teta, motinos tikra sesuo. Ji yra našlė ir dabar jau turi 84 metus. Vaikų neturi. Be mūsų, ji turi tik vieną kitą giminaitį, čia Amerikoj gimusį. Jos mirusio brolio vaikas. Jis yra vedęs ir turi tris vaikus.

Mūsų šeima yra nemaža. Iš Vokietijos atvažiavome penki: mudu su vyru ir trys vaikai. Čia gimė dar du: vienas berniukas, kita mergaitė. Teta pradžioje daug mums padėjo ir pinigais ir patarimais. Ji buvo mums labai gera ir nuoširdi. Per paskutinius trejus metus pastebėjome, kad teta nebe ta; nebeprimato, nebeprigirdi, bet svarbiausiai nieko negali atsiminti. Padeda banko knygutę ir negali jos rasti. Visų klausia, kur jos knygutė dingo. Padeda raktus ir jų neberanda. Visus kaltina, kad raktus pavogė. Kai kurias sąskaitas užmoka net po du kartu ir jai grąžina kai kas pinigus, o kitų sąskaitų visai neapmoka ir jai siunčia raginimus ir visokius įspėjimus (notice). Mes klausėme jos daktarą, kas jai pasidarė. Sako, kad ji turi arterijų užkalkėjimą (arteriosclerosis). Esą geriau nebus, gali tik prasčiau pasidaryti.

Mūsų teta turi pusėtinai daug turto: dvejus namus ir keliuose bankuose nemažai santaupų. Kalbėjomės su jos brolvaikiu. Esame susirūpinę, kad per nežinojimą nepaliktų to turto svetimiem arba neišdalintų, kol gyva. Ją lanko visokios kaimynės ir draugės. Nežinia, ką jai gali įkalbėti. Prašau mums patarti, ar galima ką nors padaryti, kad būtų išvengta visokių galimų staigmenų.

J.S., New Yorko valstybėje

Atsakymas

Patarčiau tuoj nueiti pas advokatą ir su juo pasitarti dėl globos uždėjimo tetos turtui (Conservatorship). Be reikalo manot, kad visi sužinotų apie tą reikalą mažame miestelyje. Advokatas yra teismo prisaikdinamas; jis pasižada išlaikyti paslaptyje gatikėtas žinias. Jei neturit pasitikėjimo vienu advokatu ir manot, kad jis išplepės, patarčiau pasirinkti tokį, kuriuo pasitikit. Kitaip ir jo patarimai nepadės.

Advokatas, prieš kreipdamasis į Probate arba Surrogate teismą, pasitars su tetos gydytoju. Jei gydytojo nuomone, jo pacientė fiziškai arba protiškai nebesugeba savo reikalų tvarkyti, jis išduos atitinkamą liudijimą tuo reikalu. Advokatas kreipsis į teismą prašydamas, kad vienas arba daugiau iš giminių būtų teismo paskirti tetos turto globėjais. Teismas taip pat reikalauja, prieš paskirdamas globėją, pristatyti garantijų (surety bond), kad pareigos bus atliekamos sąžiningai ir teisingai. Teismo paskirtasis globėjas privalo vesti visą atskaitomybę (accounting). Visos pajamos turi būti atitinkamai užpajamuotos, o išlaidoms turi būti pateisinami dokumentai. Už viską privaloma tiksliai atsiskaityti, ir tai daroma teismo priežiūroj. Tetai mirus, iš globėjo bus pareikalauta pilnos atskaitomybės (final accounting) ir teismas paskirs bešališką asmenį (guardian ad litem) mirusiai tetai ir jos reikalams atstovauti.

Dabartiniame savo protiniame ir dvasiniame stovyje Jūsų teta vargu ar galėtų galiojantį testamentą sudaryti arba, jei ji yra anksčiau testamentą sudariusi, jį atšaukti. Jei yra galiojantis testamentas, tetai mirus, jos turto globėjas (conservator) turės perduoti visą tetos turtą, už jį pilnai atsiskaitęs, testamente numatytam eksekutoriui (testamento vykdytojui).

MARQUETTE PARKO Chicagoje lituanistinės mokyklos mokiniai Kalėdų eglutės programoje. Nuotr. Z. Degučio.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —
Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn.—200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... Tel. 268-0068
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. ..... GR 6-2781
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Adolfo SCHRAGERIO

BALDAI BALDAI

Mes turime visokiausių vietos gamybos baldų. Mūsų specialybė — importuoti tik geros kokybės baldus iš V. Vokietijos ir kitų Europos valstybių.

336 East 86th St., N. Y. C.
Tarp 1st ir 2nd Avenue • TR 9-0400
Atidaryta kasdien nuo 9 v.v.; antradieniais ir šeštadieniais 9 - 6 v.v.

PIRMAUJANTI DEŠRU PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SPORTAS

Lietuvis — geriausias pereities metų futbolo žaidėjas

New Yorko lietuviam sportininkam yra garbė, kai matai, kad vienas iš jų futbolininkų patenka į platesnę amerikiečių visuomenę savo gabumų dėka. Jau kelintas kartas mes matome Giedrį ir Rimą Klevečkus amerikiečių spaudoje pasižymėjusius kaip futbolininkus.

Sekmadienio amerikiečių laikraščių laidose buvo vėl aprašytas **Giedris Klevečka** kaip išrinktas geriausias pereitų metų žaidėjas visoje Amerikoje, universitetų lygoje. Jis yra vienintelis iš New Yorko apylinkės, patekęs į vadinamą Amerikos Futbolo (soccer) vadovų draugijos All-America komandą. Giedris, būdamas Long Island universiteto studentu ir jų futbolo komandos žaidėju, daugiausia prisidėjo prie komandos laimėjimo.

Pasikalbėjime su žurnalistais Giedris nesibijojo pasakyti, kad jis yra lietuvis ir išmoko žaisti futbolą lietuvių klube ir savo tėvo Jono padėdamas. Studijuodamas pre-medical, jis randa laiko ir sportui, kuriame, pagal jo vadovo pasisakymus: "Aš jį vertinu kaip vieną iš geriausių futbolininkų, kuriuos bet kada man teko treniruoti".

Lietuviam sportininkam tikrai garbė turėti Giedrį ir jo brolį Rimą mūsų sportininkų tarpe, taip pat jų tėvelį vadovaujamose pareigose Lietuvių Atletų Klube. **V.S.**

•

Futbolas

Sniegas ir ledas pereitą sekmadienį leido New Yorke vos keletą futbolo rungtynių. Visos kitos rungtynės atšauktos. Nežaidė ir mūsiškiai. Atšauktos taurės varžybų rungtynės bus žaidžiamos sausio 17. Tad šį savaitgalį LAK seniorai futbolininkai vėl laisvi. Žaidžia tiktai jauniai. Jaunių A komanda pirmenybių rungtynėse susitinka su German -Hungarian SC. Rungtynės įvyks 11 val. Metropolitain Ave (57 St. ir Andrews Ave Maspeth LI). Jaunių B komanda taip pat 11 val. su New York Hota žaidžia namie, t.y. Atlantic ir Fountain Aves., East N.Y. **Atletas**

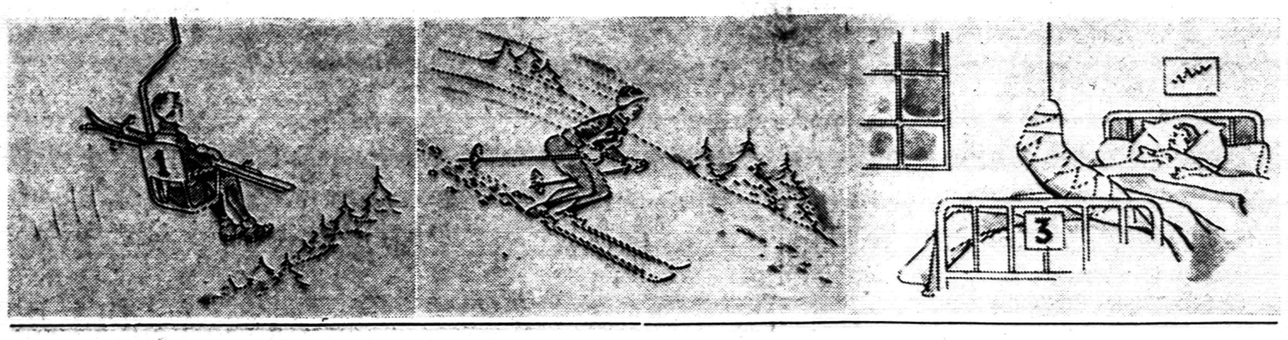

ŽVEJŲ LAIVĖS Nuotr. R. Kisieliaus

BRONXO LIETUVIŲ KLUBAS BAIGĖ SAVO DIENAS

Naujų Metų dieną buvo paskutinė šventė lietuvių klube Bronxe (780 E. 150 St.), kuris gyvavo 35 metus ir turėjo savo laiku daug narių. Ten dažnai buvo rengiamą įvairių pobūvių, švenčių, susirinkimų.

Pamažu lietuviai Bronxe išnyko. Vieni išsikėlė kitur gyventi, kiti suseno, o daugiausia išmirė. Naujų, jaunesnių narių, neatsirado, nerodė noro įsijungti. Beliko tik 30 narių ir visi, išskyrus keletą, jau nebejauni, visi senesnieji ateiviai, nedaugelis belanko klubą. Taip susidarė sunkumų klubą išlaikyti. Likę aktyvesni nariai prieškalėdiniame susirinnkime nusprendė klubą likviduoti. Esa mus klubo išde pinigus išdalinti kiekvienam nariui po 40 dol. Tad ir Naujų Metų sutikimas buvo drauge atsisveikinimas su klubu.

Kaip visados, buvo šauniai moterėlių pasiruošta, prikepta, privirta, pridaryta visokių valgių senųjų įpročiu — viskas savom jėgom. Vyriausios šeimininkės, kaip beveik visados, buvo Mikalina Baltaduonienė, Misevičienė, Bronė Morkūnienė, Ant. Kalėdienė ir kitos. Klubo dabartiniai vadovai — pirmininkas Adolfas Blaužis, J. Andžiejauskas iždininkas, finansų raštininkas Kuncevičius ir sekretorė Mar. Jasevičienė sausio 1 galutinai suvedė apyskaitą ir, dalyvaujant dar keliems nariams ir narėms, klubą uždarė.

Šiam klubui anksčiau priklausė Albinas Blaužis, dabar gyvenąs New Jersey, kurio sūnus Alfonsas Blaužis buvo plačiai pragarsėjęs kaip didelis sportininkas, laimėjęs daug prizų. Jis buvo plačiai žinomas ne tik lietuvių bet ir angliškoje amerikiečių visuomenėje. Dėja, per antrą pasaulinį karą žuvo šis didelis, stiprus ir iškilus vyras, kurio žuvimą gausiai apgailestavo ir angliška amerikiečių spauda. Jo garsaus būvio pėdsakai liko laikraščių iškarpose ir prizų statulėlėse, sudėtose tėvų ir giminių namuose. **A.K.**

DARBININKO NAUJI SKAITYTOJAI

Švenčių proga Darbininką užsakė J. Lukaševičius, Richmond Hill, N.Y., Conn., — U. Bradūnui, Waterbury, Conn., ir T. Brašinskui, Middlebury, Conn.

M. Levonas, Ozone Park, N. Y. — I. Levonui, Jackson Hts. N.Y.

P. Kasputis — E. Kulvinskui, abu iš Rockford, Ill.

V. Kulpavičius, Woodhaven, N.Y. — K. Kulpa, Huntsville, Ala.

R. Ausmanas, Richmond Hill N.Y. — H. Mrij. ir E. Venckus, Kew Gardens, N.Y.

J. Rajeckas, Maspeth, N. Y — A. Rajeckui, Montevideo, Uruguay.

B. Barth — A. Račkis, abi iš Philadelphia, Pa.

J. Inčiūra, Cleveland Hts., Ohio — P. Šikšniui ir P. Tamulioniui Cleveland, Ohio.

S. Nutautas, Woodhaven, N. Y. — A. Kvedarui, Hamilton, Ont., Canada

K. Aukštikalnis, So. Boston, Mass. — Pfc. D. Aukštikalnis, APO N.Y.

T. Daley, Belleville, N. J. — A. Yakalis, Carbondale, Pa.

Maloni padėka visiems užsakytojam ir sveikinimai naujiem skaitytojam. Darbininkas ypač šiais jubiliejiniais metais prašo visų skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją, kad būtų galima atsverti mirusių eiles. Naujiem skaitytojam pirmaisiais metais metinė prenumerata tik 5 dol. Rašyti: **Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y .11221.**

ELIZABETH, N.J.

Naujų Metų dieną mirė **Kazimieras Baltramaitis**. Velionis buvo gimęs 1884. Šniuraičių km., Radviliškio par., Šiaulių apskr. Atvažiavo į JV 1904 ir nuolat gyveno Elizabethe.

A. a. K. Baltramaitis skaitė "Darbininką" nuo pat pirmojo numerio ir keliais atvėjais buvo Šv. Juozapo Darbininko Sąjungos Elizabetho kuopos iždininku bei pirmininku. Taip pat priklausė LKRSA ir vietiniem lietuvių draugijom.

Nuliūdime liko žmona Ona (Plungiūtė), sūnus Kazimieras ir vaikaičiai — Daina ir Kaziukas.

Laidotuvės įvyko sausio 4 d. Po iškilmingų mišių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje palaidotas Šv. Gertrudos kapinėse. **C.V.B.**

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Pasaulio koresp. p-biu baigmėje Romanas Arlauskas, tarpt. meistras iš Pietų Australijos, suklupo prieš L. Hong Gie. Tai pirmas ir t.b. vienintelis jo pralaimėjimas pasaulio p-bėse, kuriose rungiasi 13 atrinktųjų iš viso pasaulio. P-biu lentelė šiuo metu tokia: Zagarovskij 7-2, Arlauskas 6-4, Borisenko ir Dubinin po 5½-3½, Toluš 4½-6½ ir kt. mažiau. Arlauskui beliko 2 partijos: su vengru Delko tikisi pilno taško, o su Zagarovskiu teks užbaigti lygiomis, nors Arlauskas turi pėstininkų viršaus.

Brandeis univ. atvyksta šį penktadienį, sausio 8 d., į So. Bostono Lietuvių P. D-ją tarpklubinėm rungtynėm su draugijos šachmatininkais. Jų komandos šulas meistras Robin Ault, kelerių metų Amerikos jaunių čempionas, susitiks su mūsų Ged. Šveikausku, Bostono čempionu. Rungtynės su Brandeis žada įdomią kovą; jie neseniai sužaidė lygiom su Boylstono klubu, kuris su lietuviais pirmauja lygos lentelėje. Rungtynių pradžia 8 v.v., įėjimas laisvas.

Latvių šacha Pasaule savo konkurse (Kur, kada ir kas?) buvo pateikusi tokius klausimus:

— Kur įvyko šachmatų turnyras, kuriame pirmąją vietą pasidalino Liucijs Endzelinš ir Povilas Vaitonis? Atsakymas: Vainodėje.

— Kada įvyko lietuvių rengtas Pabaltijo turnyras, kuriame P. Vaitonis ir T. Bergs pasidalino pirmąją vietą ir tarp paskutiniųjų buvo P. Tautvaišas ir A. Liepnieks? Ats. 1943 m., Vilniuj.

Įdomi partija, žaista Vokietijoje (Oldenburge) 1946 m. Baltieji: R. Arlauskas, juodieji: A. Kruminš.

1. e4 c5 2. Žf3 d6 3. d4 c:d 4. Ž:d4 Žf6 5. Žc3 g6 6. Re2 Rg7 7. Re3 Žc6 8. Žb3 0-0 9. g4! a5 10. g5 Žd7 11. Ža4 Bb8! 12. Rb5 Vc7 13. h4 b6 14. h5 Žc5! 15. h:g Ž:a4? 16. g:f7+ B:f7! 17. Vh5 Že5 18. V:h7+ Kf8 19. g6! Žf3+ 20. Kf1 Žg5 21. R:g5 B:f2+ 22. K:f2 V:c2+ 23. Ke3 ir juodieji pasidavė.

1) Ketina b5! 2) Žada Ž:a4 ir su b5 laimėti figūrą 3) Negalima 16... Kh8, nes sektų 17. B:h7+ ir 18. Vh5x 4) Įgalina Vh8 su mato grąsinimais.

Ridgewoode, prie gero susisiekimo ir parko, išnuomojamas butas iš 5 šviesių kambarių. Kreiptis EV 6-5888.

Parduodamas gerame stovyje mažai vartotas automobilis 1951 m. modelio Plymouth. Skambinti TA 7-6355.

Išnuomojamas rūsyje (basement) 2 kambarių su vonia butas East New Yorke. Teirautis telefonu: AP 7-6127.

Išnuomojamas 5 kambarių butas Ridgewoodo rajone. Su apšildymu. Tinkamas šeimai su vaikais. Nori lietuvių. Skambinti GL 3-8426.

Išnuomojamas butas Richmond Hill sekcijoj iš 5 erdvių kambarių su centraliniu apšildymu ir prie gero susisiekimo. Skambinti vakarais po 6 val. arba šeštadienį visą dieną. Telef. 849-1410.

Išnuomojama krautuvei naujai atremontuotos patalpos Lietuviam duodama labai prieinamą kainą. Patalpos 95-09 Jamaica Ave., Woodhavene. Teirautis VI 6-7405 arba VI 6-3594.

Išnomuojamas butas gražiame Woodhaveno rajone. Šeši kambariai pirmame aukšte. Dėl papildomų informacijų skambinti **VI 9-0775.**

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 1 dol.: Kun. dr. T. Žiūraitis, Washington, D.C. Kun. G. Razutis, Miami, Fla. V. Stanaitis, St. Pettersburg, Fla. A. Misiūnas, Hollywood, Fla. J. Palevičius, Hudwon, N.H. Rt. Rev. Msgr. L.J. Mendelis, J. Masirka, V. Vaškys, Baltimore, Md., Kan. M. Vaitkus, Peace Dale, R.I. Šv. Kazimiero Seserys, Omha Nebr. A. Petrutis, Washington, D.C. L. Gailiušienė, Cleveland, Ohio.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.
Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535
ALEX DIMANT FUR CO.
RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

RESTAURANTS

For Better Weddings and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

NEW BONAPARTE
1613 AVENUE M
(Next to Elm Theatre)
DEwey 6-6880
Have you tried
RALPH SORENTINO'S
Famous Italian Cuisine?
"Where the Stars Meet"
A La Carte Dinners - Cocktails
Parties Accommodated

STORES

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave., Bronx 57, N.Y. TRemant 8-8193

REAL ESTATE

Massapequa, $20,990, giant split level, 4 bedrms, 2 baths. Owner reduces price on this tremendous yet gracious home, featuring carpeted living rm. & dining rm., mod. fully equipped eat in kit., 4 bedrms., 2 lovely baths, large panelled family room, full bsmt., gar., covered patio, richly landscaped grounds, extras galore, choice neighborhood in school district #23, similar houses are selling for $1,000's more.
— Better Buy Brennan —
BRENNAN
CA 1-5500
3900 Sunrise Highway Seaford

DISPLAY

JOSEPH RUTKOSKI
Wines & Liquors
2484 Merrick Road, Bellmore, L.I.
We Cater to Religious Groups
We also deliver. For fast service
Call 516 - SU 5-2644
Ask for Joe Rutkoski

Seasons Greetings!
HOUSE WRECKING CO.
All Types of Demolition and Excavation
"No Job Too Large Or Too Small"
FREE ESTIMATES
FULL INSURANCE COVERAGE
ARCHIE CASTELLANO
115 Jewett Ave., Staten Island 1, New York
YU 1-0088

JAU 22 METAI!
WEVD
1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS JOKŪBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

Cafe Geiger
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius
Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.
Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Padėka

Mūsų skaudaus liūdesio vadaugam ir pažįstamiem, lan- ir šeimos tėvui

A + A

JUOZUI P. STRIMAVIČIUI

reiškiame širdingą padėką kun. McKennen, kun. Guinnan už ligonio aprūpinimą sakramentais namie, už Šv. Mišias, maldas ir palydėjimą į kapus.

Mūsų skaudaus liūdesio valandoje, mirus myliam vyrui kiusiem ir guodusiem ilgos ir sunkios ligos metu, papuošusiem jo karstą gėlių puokštėmis ir vainikais, lankusiem koplyčioje, už velionį užprašiusiem šv. Mišias, maldas, mums pareiškusiem užuojautą žodžiu, laiškais, laikraščiuose ir aukomis ir palydėjusiem į kapus. Taip pat karsto nešėjam.

Albina Strimavičienė ir Šeima

A†A

Architektui VLADUI ŠVIPUI

mirus, jo žmonai, dukroms, giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir vietoje vainiko aukojame Tautos Fondui 30 dol.

New Yorko Tautinė Sandara
ir
L. Valstiečiai Liaudininkai

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolyna ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Ar tarptautinis komunizmas suirs? Tuo klausimu kalbės prof. Juozas Eretas, svečias iš Šveicarijos, kuris savo viešnagę Amerikoje jau baigia. Daugumai lietuvių jis gerai žinomas iš savo plačios veiklos nepriklausomoje Lietuvoje. Pasitraukęs nuo bolševikų iš Lietuvos ir gyvendamas Šveicarijoje, jis yra nemažai paskelbęs žurnaluose ir laikraščiuose vokiečių ir prancūzų kalbomis straipsnių Lietuvos okupacijos ir rusiškojo komunizmo klausimais. Prof. J. Eretas yra puikus, patrauklus ir įdomus kalbėtojas. Visi kviečiami jo paklausyti šį šeštadienį, sausio 9, Apreiškimo parapijos salėje. Paskaita bus 4 val. popiet. Paskaitai profesorių Juoza Eretą pakvietė Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos New Yorko skyrius.

Katalikių Moterų S-gos 24 kuopa sausio 10 po 8 tos val. mišių šaukia susirinkima Angelų Karalienės par. salėje.

Pauliaus Jurkaus, Darbininko redaktoriaus, paveikslų paroda galima apžiūrėti ir paveikslų įsigyti Newarke, šv. Trejybės lietuvių parapijos salėje, sausio 9, šeštadienį, nuo 6:30 val. vakaro. Tuo pačiu metu bus jaunųjų talentų vakaras, rengiamas New Jersey Lietuvių Bendruomenės apygardos.

Alg. Mackaus, tragiškai žuvusio poeto, minėjimas įvyks sausio 15, penktadienį, 8:30 v.v. dail. K. Žoromskio studijoje, 257 W. 14 St., Manhattane. Algirdas Landsbergis tars žodį apie poetą, aktoriai Nijolė Martinaitytė ir Jonas Kelečius deklamuos poeziją. Visi susidomėję, ypač jaunimas, kviečiamas dalyvauti. Rengia Liet. jaunimo organizacijų federacijos diskusijų ratelis.

Atsisveikinimas su velioniu architektu Vladu Švipu, mirusiu sausio 5, bus sausio 8, šį penktadienį, 8:00 val. vakare Šalinskų laidojimo koplyčioje, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Važiuojant Jamaica linija, išlipti Forest Parkway stotyje. Laidojamas šeštadienį, sausio 9, šv. Karolio kapinėse po gedulingų mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišios bus 8:30 val. ryte.

Chicagos artistai atvyksta į New Yorką

Lietuviams gerai žinomi aktoriai chicagiškiai — N. Martinaitytė, J. Kelečius ir R. Cinka — sausio 16 d. 6 val. vak. stato net tris veikalus New Yorke, Apreiškimo parapijos salėje. Be vaidinimo bus dar šokiai ir vakarienė. Visas pelnas skiriamas Balfui. Su šiuo vakaru baigiamas Didžiojo New Yorko 1964 metų Balfo vajus. New Yorko lietuviai 1964 metais suaukojo Balfui arti 10,000 dolerių. Skyriui vadovauja aktorius Vitalis Žukauskas.

(KLJ)

Harrisono kvartetas 'Keturi Aidai' (Four Echos), kuriuos sudaro L. Kiaušas, M. Blue, Vinkus ir Angelo, gros šokiam Balfo vakare, sausio 16 d. 6 val. Apreiškimo parapijos salėje. Muzikantai puikiai išpildo moderniškus šokius, bet neblogiau pagroja ir valsus, polkutes ir klumpakojus.

Moksleivių ateitininkų New Yorko kuopa visus kviečia į šeimos šventę sausio 10, sekmadienį, 4 val. popiet. Apreiškimo parapijos salėje. Kun. J. Pakalniškis, kuopos dvasios vadas, rodys filmus iš savo kelionės po Europą. Bus vaišės ir pasilinksminimas.

Tėv. L. Andriekus, pranciškonų provincijolas, grįždamas iš Toronto, buvo sustojęs Brooklyno vienuolyne, kur tvarkė įvairius skubius reikalus.

Tėvams Pranciškonams Lietuvių Kultūros Židiniui statyti aukojo:

Po 100 dol.: Elzbieta Čiulakienė, Brooklyn, N. Y., Vytautas Vaičiulis, Richmond Hill, N. Y.;

Po 10 dol.: K. Kairys, Brooklyn, N. Y. Ieva Milukas, A. Milukas - Trainis, Richmond Hill, N. Y., St. Tiškevičius, Chicago, Ill., J. Vaineikis, Chicago, Ill., Fr. Mataski, Bronx, N. Y., A. Bacus, Far Rockaway, N. Y., Mrs. A. Shatas, Harrison, N. J., Bronius ir Irena Banaičiai, N. Y.

Po 8 dol.: Pranė Rozinskas, Detroit, Mich.

Po 5 dol.: Jonas Belinis, Grand Rapids, Mich., Benedict Volente, Newton, Mass., K. Gimžauskas, Cicero, Ill., Drąsutis Gudelis, Westport, Conn., Emilija Sprindis, Brooklyn, N. Y.,

Po 2 dol.: J. A. Steponaitis, Detroit, Mich., Ant. Yuncza, Robbinsville, N. J., Anna Grigalavich, Hillside, N. J., Jos. Motecus, Elizabeth, N. J.

Po 1 dol.: Pijus Čižauskas, Perth Amboy, N. J., E. Jeanette Chemasko, New Brunswick, N. J., Mrs. Nellie Discavich, Torrington, Conn.

Nuoširdi padėka aukojusiem. Maloniai kviečiame visus siųsti aukas: **Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.**

Kalėdų eglutės vakaras lituanistinės mokyklos vaikam Elizabethe, šv. Petro ir šv. Povilo lietuvių parapijos salėje, bus sausio 10, sekmadienį, 5 val. popiet. Vakare bus vaidinimas, giesmės, dainos ir eilėraščiai. Tėvai prašomi atsilankyti su savo vaikais. Mokyklos vedėju yra kun. J. Pragulbickas.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos choras Elizabethe Kūčių vakare (prieš Bernelių mišias) davė bažnyčioje kalėdinių giesmių koncertą. Pasiklausyti buvo prisirinkusi pilnutėlė bažnyčia. Koncerto metu buvo išpildyta Čiurlionies, Švedo, Naujalio, Jonušo, Paulausko, Gruberio, Adams ir Novello kalėdinės giesmės. Keletas iš jų buvo atliktos su solo partijomis. Pasigėrėtinai gražiai solo partijas atliko T. Miškinytė-Jann, Mrs. Juliana-Liana, C. Miškinytė-Farley ir B. Miškinis. Džiugu, kad po keletos metų pertraukos mūsų parapijos choras tikrai gražiai pasirodė su šiuo kalėdinių giesmių koncertu. Kiekvienas šio koncerto klausytojas galėjo pajusti, kad choras tikrai rodo tobulėjimo žymių. Parapiečiai, kurie jaučiasi gali šiame chore giedoti, nedelsiant turėtų į jį įsirašyti.

Bernelių mišias aukojo prel. M. Kemežis, asistuojant T. B. Ramanauskui ir kun. J. Pragulbickui. Šventei pritaikintą pamokslą pasakė pats prelatas. Buvo giedamos J.G. Zangl Šv. Ludviko mišios. Parapijos chorui nuo 1962 spalio vadovauja varg. V. Mamaitis. (Vs.)

1962 Chevrolet, 2 door, Biscayne, like new, 6 cylinders, Standard shift Turquoise 1,100 dol. VI 3-6545.

DRAUGO romano jury komisijos posėdis sausio 2 Darbininko redakcijoje. Iš k. į d. A. Samušis, N. Mazalaitė, Pr. Naujokaitis, P. Jurkus, J. Brazaitis. Nuotr. V. Maželio.

LAIŠKAS TĖVAM PRANCIŠKONAM

Didžiai Gerbiamai
Tėvų Pranciškonų
Vadovybei

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos Valdyba, aukštai vertindama Tėvų Pranciškonų kilnų pasiryžimą ir pastangas pastatyti New Yorke lietuvių jaunimui bei visuomeniniams reikalams tinkama spatalpas (Lietuvių Kultūros Centrą), nutarė Tėvų Pranciškonų tą didžiai svarbų žygį visapusiškai remti ir tame darbe talkinti. Pradžiai, iš savo kuklaus iždo, paskyrė 100 dol. auką. Artimiausiu laiku LB suruoš New Yorke plataus masto lietuvių koncertą, kurio visą pelną paskirs Lietuvių Kultūros Namų statybai.

LB Valdyba dės visas reikiamas pastangas skatinti New Yorko ir jo apylinkių lietuvių LKC namų statybą gyvai remt. New Yorko Apygardos Valdyba Tėvams Pranciškonams nuoširdžiai linki ko geriausios sėkmės tą gražų pasiryžimą ištesėti iki pat džiuginančio galo.

Priede: 100 dol. čekis.

Su geriausiais linkėjimais
ir pagarba
Jonas Slepetys
Valdybos Pirmininkas

BOSTONO ŽINIOS

Popietinės mišios. Šv. Petro parapijos bažnyčioje sausio 10 d. ir 17 d. bus vienerios mišios 4 val. popietų. Jeigu žmonės gausiai lankysis, jos bus kiekvieną sekmadienį žiemos metu.

Lietuvos vyčių Bostono kuopos susirinkimas šaukiamas sausio 10 d. 3 val. popiet šv. Petro parapijos salėje prie 7-tos gatvės.

Bostono skautininkų Ramovės sueiga įvyko sausio 2 d. Nenortų bute. Buvo svarstytos galimybės daugiau padėti Žalgirio ir Baltijos tuntų skautam. Pasitarta taip pat dėl ruošiamos Kaziuko mūgės kovo 7. Skautininkų Ramovės pirmininku yra Ina Nenortienė.

Kristopo Kolumbo aukštesnioji mokykla praneša, kad įstojamieji egzaminai į šią mokyklą bus kovo 13 d. 8:30 val. ryto. Kandidatai privalo registruotis iki sausio 13. Mokestis už egzaminus yra du doleriai. Reikės sumokėti atvykus į egzaminus.

Šv. Petro parapijos choras rengia pobūvį su programa ir šokiais sausio 16 d. 7:30 val. vak. lietuvių klubo trečiame aukšte.

Programą atliks šv. Petro parapijos choras vadovaujamas komp. Jeronimo Kačinsko ir solistas Stasys Liepas. Choras padainuos keletą populiarių lietuvių liaudies ir retai girdimų lietuvių kompozitorių originalių dainų. Šalia lietuviškų dainų, St. Liepas atliks iš Schuberto ciklo "Winterreise" keletą jo paties verstų į lietuvių kalbą. Solistas Stasys Liepas jau senokai yra rodęsis Bostone. Šį kartą jis yra paruošęs daug negirdėtų dainų. Šokių metu veiks bufetas. Bilietai po 1.50 dol. bus gaunami prie įėjimo.

Šv. Vardo draugijos mišios bus sausio 10 d. 8 val. ryto. Po pamaldų salėje po bažnyčia bus draugijos pusryčiai ir susirinkimas.

Iz. Vasyliūno smuiko koncertas rengiamas Providence, šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, sausio 10, sekmadienį, 3 val. popiet. Koncerto pelnas skiriamas lietuvių kompozitorių kūriniam leisti. Iz. Vasyliūnas tokių koncertų yra surengęs nebe vieną ir už gautas pajamas išleidęs vieną kompoz. K. V. Banaičio sonatą. Prieš Kalėdas du smuiko koncertus surengė Cambridge ir So. Bostone. Naujos pajamos telkiamos išleisti kompozitoriaus Juliaus Gaidelio sonatai.

MIRĖ SESUO M. AUGUSTINA

Putnam, Conn. — Atlikusi metines rekolekcijas drauge su kitomis seserimis, bet pasijutusi silpnai, nuvežta į ligoninę sausio 6, Trijų Karalių šventėje, mirė sesuo Marija Augustina — Ona Novickaitė.

Velionė buvo gimusi 1892 Bugnių km., Vilkaviškio apsk. Vienuolynan įstojo 1926 dar Lietuvoje, bet pirmoji iš Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų atvyko į JAV, Thompson, Connecticut. Šiame krašte išgyvenno 28 metus.

Laidojama seserų kapinėse Putname. Gedulingos pamaldos bus vienuolyno koplyčioje sausio 9, šeštadienį, 10 val. ryte

(p).

ELENA RUZGIENĖ Maironio šeštadieninės mokyklos vedėja, praveda parodomąją pomiką mokytojų suvažiavime New Yorke. Nuotr. R. Kisieliaus.

JAUNIMO POLITINIS SEMINARAS

Vlikui ir Lietuvos Laisvės Komitetui pritariant, Lietuvių Jaunimo Organizacijų Federacija ėmėsi iniciatyvos organizuoti jaunimui politinių klausimų seminarą, kurio tikslas perteikti vyresnės kartos politinę patirtį jaunesniajai.

Pirmasis toks bandymas įvyko dar praėjusių metų gruodžio 9 Lietuvos Laisvės Komiteto posėdžių salėje New Yorke. Dalyvių buvo apie tuzinas. Pirmąją įvadinę paskaitą skaitė Vliko narys **Juozas Audėnas.** Jis išdėstė šių laikų išeivijos Lietuvos išlaisvinimo veiksnių struktūrą ir jų problemas. Gyvos diskusijos aptarė jaunimo vaidmenį laisvinimo kovoje.

Referentas Audėnas ir A. Vedeckas siūlė jaunimui įsijungti į veikiančias partijas, nes apjungtame Vlike yra 15 grupių, kurios atstovauja veik visom ideologijom. A. Gureckas atsakė, kad jaunimui mūsų ideologinės partijos atrodančios nerealios. Pačios partijos jaunimo neverbuoja. R. Kezys mano, kad ateityje jaunoji karta galinti apsijungti kitais pagrindais ir įeiti į Vliką.

Gruodžio 16 dienos seminare **Kipras Bielinis** nagrinėjo santykių su kaimynais egzilais galimybes. Anot referento, veikliausieji rusu veiksniai (vlasovininkai ir solidalistai) Lietuvos atžvilgiu nepalankūs. Su gudų egzilais beveik neapsimoka susidėti, nes gudų politika turi fantastiškas pretenzijas į Lietuvos istoriją ir teritoriją. Ateity dar būsią pavojaus iš Lenkijos. Rusijai sužlugus, Varšuvos kariuomenė, kuri didžiausia iš satelitų armijų, lengvai įžygiuotų į Lietuvą. Ukrainiečiai yra tradiciniai Lietuvos draugai. Jaunimui vertėtų užmegsti ryšius su jų jaunimo veikėjais.

Gruodžio 30 seminare naujas Vliko pirm. Vaclovas Sidzikauskas kalbėjo apie diplomatijos veiklą. Šiais jau metais Vytautas Valaitis kalbėjo apie propagandą (sausio 6). Toliau Vytauto Vyganto kalba apie santykius su Afroazijos visuomene. Ir Vinco Rastenio — realinę politiką (sausio 20).

Sesijos skiriamos jaunimo veikėjams ir valdybų nariams. Taip pat kviečiami visi susidomėję lietuvių politiniais klausimais.

Seminaro paskaitos būna trečiadieniais tarp 7:30 ir 9:30 v.v. Lietuvos Laisvės Komiteto patalpose, 29 West 57 St. New Yorke (10 aukšte).

Algirdas Budreckis

Vienų vieni 25 metų rezistencijoje — knyga, kurios dalis buvo spausdinta Darbininko atkarpoje, jau įrišta ir atvežta iš rišyklos. Baigiamas jai uždėti aplankas. Tuoj bus paleista į knygų rinką. Knyga apima visą mūsų rezistenciją.

WAGNER THEATER

Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmos pabaigos; Trečiadieniais — 12 val. dienos.
Penktadienį, sausio 8 d. — iki Trečiadienio, sausio 13 d., 1965
Pirmą kartą Brooklyne!
"BIS ZUM ENDE ALLER TAGE"
Vaidina:
H. Lothar, Akiko, H. Griem ir kt.
Priedinė filma:
"Mikosch der Stolz der Kompanie"
Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

Parengimai New Yorke

Sausio 16 — Vajaus užbaigimo vakaras Apreiškimo parap. salėje. Rengia Balfo 100-sis skyrius.

Sausio 30 — A. L. Inž. ir Architektų sąjungos tradicinis balius Shereton Motor salėje, Manhattane.

Vasario 14 — Vasario šešioliktosios minėjimas Websterio salėje. Manhattane. Rengia New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba.

Vasario 27 — Užgavėnių balius rengiamas Birutiečių. L. M. A. New Yorko klubo ir S.L.A. moterų 99 kuopos Sheraton-Atlantic viešbutyje.

Kovo 7 — K. V. Banaičio kūrinių koncertas Carnegie Recital Hall salėje. Rengia lietuviai muzikai.

•

Numatomus parengimus pranešti S. DZIKUI, 89-17 97th St., Woodhaven, N.Y. — tel. VI 7-5113.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyriaus

BALIUS

įvyks sausio 30 d. 9 v.v. SHERATON MOTOR INN, 12th Avenue prie 42nd Street, New York, N. Y.

Įėjimas $12.50 asmeniui įskaitant valgius ir dešimčiai asmenų Scotch bonką ant stalo.

Baliaus reikalu kreipti: E. Verba CL 1-5058 ir S. Remeza, MI 7-6189. Pinigus siųsti: A. Mačionis, 8603 76th Street, Woodhaven, N. Y. 11421, iki 1965 m. sausio 23 d.

ALIAS New York Skyrius

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Dėkinga širdim priimama kiekviena auka

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžinais nariais

100 — fundatoriais

aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Siunčiu auką statybų fondui $ .....

Pažadu auką statybų fondui $ .....

Įrašau mirusį .....

Siuntėjas .....

Adresas .....

.....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)